

	I	EES-STOFNANIR	
	1.	Sameiginlega EES-nefndin	
	II	EFTA-STOFNANIR	
	1.	Fastanefnd EFTA-ríkjanna	
	2.	Eftirlitsstofnun EFTA	
2011/EES/27/01		Ákvörðun Eftirlitsstofnunar EFTA 343/09/COL frá 23. júlí 2009 um sölu sveitarstjórnarinnar í Time á fasteignum með auðkennunum 1/152, 1/301, 1/630, 4/165, 2/70, 2/32.	1
	3.	EFTA-dómstóllinn	
2011/EES/27/02		Dómur dómstólsins 10. desember 2010 í máli E-1/10 – Periscopus AS gegn Oslo Børs ASA og Erik Must AS	19
2011/EES/27/03		Dómur dómstólsins 10. desember 2010 í máli E-2/10 – Þór Kolbeinsson gegn íslenska ríkinu	20
2011/EES/27/04		Dómur dómstólsins frá 18. október 2010 í máli E-3/10 – Eftirlitsstofnun EFTA gegn íslenska ríkinu	21
2011/EES/27/05		Úrskurður dómstólsins frá 31. janúar 2011 í máli E-13/10 – Aleris Ungplan gegn Eftirlitsstofnun EFTA.	22
	III	EB-STOFNANIR	
	1.	Framkvæmdastjórnin	
2011/EES/27/06		Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja (mál COMP/M.6162 – Pfizer/Ferrosan Consumer Healthcare Business)	23
2011/EES/27/07		Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja (mál COMP/M.6184 – Indorama/Sinterama/Trevira).	24
2011/EES/27/08		Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja (mál COMP/M.6186 – Advent/Towergate Businesses) – Mál sem kann að verða tekið fyrir samkvæmt einfaldaðri málsmeðferð	25
2011/EES/27/09		Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja (mál COMP/M.6188 – Vitol/Helios/Shell/Plateau Holding/BV 3) – Mál sem kann að verða tekið fyrir samkvæmt einfaldaðri málsmeðferð.	26

2011/EES/27/10	Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja (mál COMP/M.6195 – Holcim/Basalt/H + B Grondstoff JV) – Mál sem kann að verða tekið fyrir samkvæmt einfaldaðri málsmeðferð	27
2011/EES/27/11	Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja (mál COMP/M.6221 – Colgate Palmolive/Sanex Business)	28
2011/EES/27/12	Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja (mál COMP/M.6242 – Lactalis/Parmalat)	29
2011/EES/27/13	Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja (mál COMP/M.6246 – OJSC Novolipetsk Steel/Steel Invest & Finance) – Mál sem kann að verða tekið fyrir samkvæmt einfaldaðri málsmeðferð	30
2011/EES/27/14	Orðsending framkvæmdastjórnarinnar samkvæmt 4. mgr. 16. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1008/2008 um sameiginlegar reglur um flugrekstur í bandalaginu – Almannaþjónustukvaðir í tengslum við áætlunarflug	31
2011/EES/27/15	Orðsending framkvæmdastjórnarinnar samkvæmt 17. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1008/2008 um sameiginlegar reglur um flugrekstur í bandalaginu – Auglýsing um útboð á áætlunarflugi í samræmi við almannaþjónustukvaðir	31
2011/EES/27/16	Evrópumiðstöð fyrir þróun starfsmenntunar (CEDEFOP) – Opin auglýsing eftir tillögum – GP/RPA/ReferNet-FPA/001/11 – ReferNet – Evrópskt net Cedefop á sviði starfsmenntunar og starfsþjálfunar	32

EFTA-STOFNANIR

EFTIRLITSSTOFNUN EFTA

ÁKVÖRÐUN EFTIRLITSSTOFNUNAR EFTA

2011/EES/27/01

343/09/COL

frá 23. júlí 2009

um sölu sveitarstjórnarinnar í Time á fasteignum með auðkennunum 1/152, 1/301,
1/630, 4/165, 2/70, 2/32

(Noregur)

EFTIRLITSSTOFNUN EFTA HEFUR TEKID NEÐANGREINDA ÁKVÖRÐUN ⁽¹⁾,

með vísan til samningsins um Evrópska efnahagssvæðið ⁽²⁾, einkum ákvæða 61., 62. og 63. gr. og bókunar 26,

með vísan til samnings milli EFTA-ríkjanna um stofnun eftirlitsstofnunar og dómstóls ⁽³⁾, einkum ákvæða 24. gr.,

með vísan til 3. mgr. 1. gr. I. hluta og 4. mgr. 4. gr. og 2. mgr. 7. gr. II. hluta bókunar 3 við samninginn um eftirlitsstofnun og dómstól ⁽⁴⁾,

með vísan til leiðbeinandi reglna Eftirlitsstofnunar EFTA um beitingu og túlkun 61. og 62. gr. EES-samningsins ⁽⁵⁾, einkum ákvæða kaflans um ríkisaðstoð í tengslum við sölu stjórnvalda á lóðum og húseignum,

með vísan til ákvörðunar Eftirlitsstofnunar EFTA frá 14. júlí 2004 um framkvæmdarákvæði sem um getur í 27. gr. II. hluta bókunar 3 ⁽⁶⁾,

eftir að hafa beint því til hagsmunaaðila að þeir legðu fram athugasemdir í samræmi við ofangreind ákvæði ⁽⁷⁾, og með hliðsjón af athugasemdum sem borist hafa

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

I. MÁLSATVIK

1. Málsmeðferð

Eftirlitsstofnun EFTA barst 3. mars 2007 kvörtun samtaka sem kallast Aksjonsgruppa „Ta vare på trivelige Bryne“ vegna sölu sveitarstjórnarinnar í Time á fasteignum með auðkennunum 1/152, 1/301, 1/630, 4/165 í sveitarfélaginu til tveggja aðgreindra einkaaðila, svo og vegna sölu knattspyrnufélagsins Bryne fotballklubb á fasteign með auðkenninu 2/70 (leikvanginum í Bryne ásamt fasteign með auðkenninu 2/32) til einkafjárfestis, en sveitarstjórnin hafði áður afhent

⁽¹⁾ [Á ekki við í íslensku þýðingunni.]

⁽²⁾ „EES-samningurinn“ í því sem hér fer á eftir.

⁽³⁾ „Samningurinn um eftirlitsstofnun og dómstól“ í því sem hér fer á eftir.

⁽⁴⁾ „Bókun 3“ í því sem hér fer á eftir.

⁽⁵⁾ Leiðbeiningar um beitingu og túlkun 61. og 62. gr. EES-samningsins og 1. gr. bókunar 3 við samninginn um eftirlitsstofnun og dómstól sem Eftirlitsstofnun EFTA samþykkti 19. janúar 1994 og birtar voru í Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna (Stjtið. EB eða Stjtið. ESB í því sem hér fer á eftir) L 231 3.9.1994, bls. 1, og í EES-viðbæti nr. 32 sama dag, bls. 1. Leiðbeinandi reglunum var breytt síðast 10. júní 2009. Þær nefnast „Leiðbeinandi reglur um ríkisaðstoð“ í því sem hér fer á eftir. Dagrætt gerð Leiðbeinandi reglna um ríkisaðstoð er birt á vefsetri Eftirlitsstofnunar EFTA: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>

⁽⁶⁾ Ákvörðun 195/04/COL frá 14. júlí 2004, sjá Stjtið. ESB L 139, 25.5.2006, bls. 37, og EES-viðbæti nr. 26, sama dag, bls. 1, með áorðnum breytingum samkvæmt ákvörðun 319/05/COL frá 14. desember 2005, sjá Stjtið. ESB L 113, 27.4.2006, bls. 24, og EES-viðbæti nr. 21, sama dag, bls. 46. Samsteypta útgáfu ákvörðunar 195/04/COL er að finna á vefsetri Eftirlitsstofnunar EFTA: <http://www.eftasurv.int/media/decisions/195-04-COL.pdf>

⁽⁷⁾ Sjá Stjtið. ESB C 138, 5.6.2008, bls. 30, og EES-viðbæti nr. 31, 5.6.2008, bls. 1.

félaginu þá fasteign endurgjaldslaust (skjalnr. 414270). Einkafjárfestirinn, Gunnar Oma, sendi Eftirlitsstofnun EFTA kvörtun með bréfi dagsettu 9. maí 2007 vegna sölu sveitarstjórnarinnar í Time á einni ofangreindra fasteigna, þ.e. eign með auðkenninu 4/165.

Eftirlitsstofnun EFTA ákvað 19. desember 2007, eftir að hafa skipst á bréfum og upplýsingum við stjórnvöld í Noregi ⁽⁸⁾, að hefja formlega rannsókn á sölu ofangreindra lóða. Ákvörðun Eftirlitsstofnunar EFTA 717/07/COL um að hefja rannsókn var birt í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins* og EES-viðbæti við þau ⁽⁹⁾.

Stjórnvöld í Noregi höfðu gert athugasemdir við ákvörðunina um að hefja rannsókn í bréfi dagsettu 21. febrúar 2008 (skjalnr. 466024). Eftirlitsstofnun EFTA leitaði eftir athugasemdum hagsmunaaðila. Stofnuninni bárust athugasemdir frá tveimur hagsmunaaðilum ⁽¹⁰⁾. Stofnunin framsendði stjórnvöldum í Noregi athugasemdirnar með bréfi dagsettu 24. júlí 2008 (skjalnr. 485974). Stjórnvöld í Noregi tilkynntu Eftirlitsstofnun EFTA, með bréfi dagsettu 13. ágúst 2008 (skjalnr. 488289), að þau gerðu ekki frekari athugasemdir.

2. Lýsing á viðskiptunum sem eru til athugunar

2.1. Sala fasteigna með auðkennunum 1/152, 1/301 og 1/630 til Grunnsteinen AS

Samkvæmt sölusamningi dagsettu 25. ágúst 2007 ⁽¹¹⁾, seldi sveitarstjórnin í Time einkarekna byggingafyrirtækinu Grunnsteinen AS fasteignir með auðkennunum 1/152 (1 312 fm), 1/301 (741 fm) og 1/630 (1 167 fm) í miðbæ Bryne, þéttbýliskjarna sveitarfélagsins Time. Samkvæmt þeim skýringum sem bárust virðist sem kaupendurnir hafi átt frumkvæðið að því að samningur var gerður og ekki var efnt til opinbers útboðs áður en salan átti sér stað ⁽¹²⁾. Grunnsteinen greiddi ekki neitt fyrir fasteignina en tók að sér að koma upp samtals 65 bifreiðastæðum í stað þess að inna af hendi hefðbundna greiðslu fyrir fasteignina ⁽¹³⁾. Í 7. gr. Grunnsteinen-samningsins var kveðið á um að afsal fasteignarinnar færi ekki fram fyrir en lokið væri við bifreiðastæðin, í síðasta lagi í árslok 2008. Jafnframt var í 1. gr. kveðið á um að neðanjarðarbílagageymslan yrði skráð sem sérstök fasteign í þinglýsingabók þegar hún yrði yfirfærð til sveitarstjórnarinnar í Time á ný.

Í 1. gr. samningsins ⁽¹⁴⁾ kemur fram að þegar samningurinn var gerður hafi eignirnar verið skiplagðar undir íbúðabyggð og undir almennan veg/bifreiðastæði.

Samkvæmt 1. gr. samningsins skuldbatt Grunnsteinen AS sig til að byggja bifreiðastæði neðanjarðar á eign með auðkenninu 1/152 og skyldi yfirfæra 65 stæði til sveitarstjórnarinnar í Time þegar framkvæmdum væri lokið (1. og 5. gr. samningsins). Að sögn sveitarstjórnarinnar fólst greiðslan fyrir eignina með auðkenninu 1/152 í því að neðanjarðarbílagageymslan kom í stað þeirra 44 bifreiðastæða sem voru á eigninni. Að því er varðar fasteignir með auðkennunum 1/301 og 1/630, hafði sveitarstjórnin óskað eftir að virði annarrar þeirra, eignar með auðkenninu 1/630, yrði metið og heldur sveitarstjórnin því fram að Eiendomsmeðger 1 hafi unnið matið. Mati á eigninni með auðkenninu 1/630, þar sem markaðsvirði hennar var ákvarðað 600 NOK á fermetra, var komið á framfæri við Eftirlitsstofnun EFTA áður en formleg rannsókn hófst ⁽¹⁵⁾. Þegar stjórnvöld í Noregi svöruðu beiðni eftirlitsstofnunarinnar lögðu þau í fyrstu fram útreikninga frá byggingafyrirtækinu Skanska Norge AS þar sem fram kom að verð bifreiðastæðis í neðanjarðarbílagageymslu væri u.þ.b. 150 000 NOK, – án virðisaukaskatts og að frátöldum kostnaði við kaup eða leigu lóðarinnar ⁽¹⁶⁾. Á grundvelli þessa mats héldu stjórnvöld í Noregi því fram að markaðsverð eigna með auðkennunum 1/301 og 1/630, miðað við virðismatið, myndi vera 2 516 400 NOK ⁽¹⁷⁾, en virði 21 bifreiðastæðis til viðbótar, sem Grunnsteinen hafði skuldbundið sig til að koma upp fyrir sveitarstjórnina, var

⁽⁸⁾ Sjá nánar um bréfaskiptin í ákvörðun Eftirlitsstofnunar EFTA 717/07/COL sem var birt á vefsetri eftirlitsstofnunarinnar: http://www.eftasurv.int/fieldsofwork/fieldstateaid/stateaidregistry/sadecnor07/717_07_col.pdf.

⁽⁹⁾ Sjá Stjtið. ESB C 138, 30. bls. 5.6.2008, og EES-viðbæti nr. 31, 5.6.2008, bls. 1.

⁽¹⁰⁾ Skjalnr. 484855 (athugasemdir frá Knattspyrnusambandi Noregs, dags. 4. júlí 2008), 485026 (athugasemdir frá lögmennsstofunni Arntzen de Besche fyrir hönd Bryne fotballklubb, dags. 8. júlí 2008) og 485461 (athugasemdir frá lögmennsstofunni Selmer fyrir hönd knattspyrnufélagsins Vålerenga, dags. 8. júlí 2008).

⁽¹¹⁾ „Grunnsteinen-samningurinn“ í því sem hér fer á eftir.

⁽¹²⁾ Svar stjórnvalda í Noregi við fyrstu beiðni Eftirlitsstofnunar EFTA um upplýsingar (skjalnr. 427879), svar við spurningu 1e.

⁽¹³⁾ Svar stjórnvalda í Noregi við fyrstu beiðni Eftirlitsstofnunar EFTA um upplýsingar (skjalnr. 427879), spurning 1e.

⁽¹⁴⁾ Svar stjórnvalda í Noregi við fyrstu beiðni Eftirlitsstofnunar EFTA um upplýsingar (skjalnr. 427879, 1. viðauki).

⁽¹⁵⁾ Svar stjórnvalda í Noregi við fyrstu beiðni Eftirlitsstofnunar EFTA um upplýsingar (skjalnr. 427879, 2. viðauki). Í svari stjórnvalda í Noregi er því haldið fram að virðismatið hafi tekið til eigna með auðkennunum 1/301 og 1/630. Þetta kemur hins vegar ekki fram í matinu sjálfu, né bendir fjöldi fermetra sem þar er nefndur til að tekið hafi verið tillit til beggja eignanna.

⁽¹⁶⁾ Svar stjórnvalda í Noregi við fyrstu beiðni Eftirlitsstofnunar EFTA um upplýsingar (skjalnr. 427879, 5. viðauki).

⁽¹⁷⁾ Þetta virðist byggja á því að hver fermetri sé metinn á 600 NOK, auk virði byggingarinnar á eign með auðkenninu 1/301. Eftirlitsstofnun EFTA hefur ekki undir höndum mat á byggingunni.

áætlað 2 625 000 NOK ⁽¹⁸⁾. Grunnsteinen hefði þannig greitt að fullu fyrir þessar tvær eignir með því að koma upp 21 bifreiðastæði til viðbótar.

Vegna kröfu Eftirlitsstofnunar EFTA um upplýsingar í ákvörðun hennar um að hefja formlega rannsókn hefur nýtt virðismat á eigninni verið lagt fram, svo og áætlað verð bilageymslunnar ⁽¹⁹⁾. Eignamatsfyrirtækið OPAK vann nýja virðismatið. OPAK mat það svo, á grundvelli kostnaðarverðsaðferðar lóða ⁽²⁰⁾, að markaðsvirði eignanna væri 3,2 milljónir NOK ef þær væru seldar *í einu lagi*. Samkvæmt OPAK er húsið með auðkenninu No 1/301 ónýtt og þarf að rífa það, og því hvíli kvöð á eigninni. Áætlaður niðurrifskostnaður er 150 000 NOK. Mat OPAK felur einnig í sér mat á kostnaði við bifreiðastæðin. Miðað við að hvert bifreiðastæði sé 25 fm að lágmarki (eins og krafa er um í opinberum reglum) og að byggingarkostnaður sé 5.200 NOK á fermetra (byggt á reynslu), fær OPAK það út að verðið fyrir hvert bifreiðastæði sé 130 000 NOK, eða 8 450 000 NOK fyrir 65 bifreiðastæði.

2.2. *Sala á fasteign með auðkenninu 4/165 til Bryne Industripark AS*

Sveitarstjórnin í Time og einkarekna byggingafyrirtækið Bryne Industripark AS undirrituðu 31. ágúst 2005 samning um sölu fasteignar með auðkenninu 4/165 í Håland í Time ⁽²¹⁾. Sú fasteign var 56 365 fm iðnaðarlóð og söluverðið var ákveðið 4,7 milljónir NOK (eða u.þ.b. 83 NOK á fermetra). Þegar samningurinn var undirritaður var svæðið skipulagt undir iðnaðarstarfsemi en deiliskipulag var ekki samþykkt vegna andmæla frá vegagerð ríkisins. Í samningnum er ákvæði (í 7. gr.) um að sveitarstjórnin í Time eigi rétt á því að fá eignina aftur verði ekki byggt á henni innan fimm ára frá afhendingu hennar eða hún nýtt á annan hátt.

Þegar samningurinn var gerður hafði ekki verið byggt á lóðinni. Sveitarstjórnin segir í minnisblaði til bæjarráðsins, sem samþykkti samninginn, að setja ætti það sem skilyrði fyrir sölu lóðarinnar að gerður yrði samningur um uppbyggingu á henni. Að sögn sveitarstjórnarinnar var nýtt deiliskipulag samþykkt 30. ágúst 2007 og samkvæmt því átti eignin að vera undir íþróttastöðu ⁽²²⁾. Í sölusamningnum var kveðið á um að samningurinn um uppbyggingu yrði að grundvallast á skipulagsreglum. Þegar stjórnvöld í Noregi gerðu athugasemdir við ákvörðunina um að hefja rannsókn, lögðu þau fram mat á kostnaði við uppbyggingu á lóðinni sem þau pöntuðu frá ráðgjafarfyrirtækinu Asplan Viak og tilboð í jarðvinnu sem byggingaverktaki á staðnum sendi inn ⁽²³⁾.

Sveitarstjórnin staðfestir að ekki hafi verið efnt til útboðs áður en salan átti sér stað, að frumkvæði kaupandans, en segir að lóðin hafi verið auglýst til sölu á vefsíðu sveitarfélagsins 2003–2004. Í minnisblaði sveitarstjórnarinnar frá því áður en salan átti sér stað kemur fram að söluverðið hafi byggst á því verði sem sveitarfélagið Time greiddi fyrir eignina árið 1999, að viðbættum fjármagnskostnaði, kostnaði við að fullnægja ákvæðum laga og reglugerða og umsýslukostnaði. Verðið var þannig ákvarðað í samræmi við meginreglu sveitarstjórnarinnar um sölu á iðnaðarlóðum, þ.e. að selja á kostnaðarverði ⁽²⁴⁾.

Kvartandi hefur staðhæft að verðið fyrir eign af þessu tagi ætti að vera nálægt 400 NOK á fermetra og byggir það á mati sem óvilhallur matsmaður á að hafa gert í janúar 2007 ⁽²⁵⁾. Engin gögn hafa þó verið lögð fram þessu til staðfestingar. Sveitarstjórnin hefur haldið því fram að markaðsverðið væri einhvers staðar á bilinu 80 til 115 NOK á fermetra á svæðinu, miðað við viðskipti með sambærilegar eignir milli einkaaðila í héraðinu ⁽²⁶⁾. Stjórnvöld í Noregi svöruðu kröfu Eftirlitsstofnunar EFTA um upplýsingar, sem fram kom í ákvörðuninni um að hefja formlega rannsókn, með því að leggja fram virðismat sem OPAK vann. Mat OPAK varðar lóðina eins og hún var skipulögð á þeim tíma þegar samningurinn var gerður, þ.e. til iðnaðarnota en ekki til íþróttaiðkunar, í samræmi við síðari skipulagsreglur. Matið byggir ekki á notkunaraðferðinni, heldur á söluverðinu, sem var skilgreint sem „verðið sem talið er að margir óháðir áhugaaðilar

⁽¹⁸⁾ Þetta byggir á upphaflegu kostnaðarmati sveitarstjórnarinnar sem hljóðaði upp á 125 000 NOK og kemur fram í málskjöllum sem voru unnin fyrir bæjarráðið (skjalnr. 413558, bls. 16–17). Svo virðist sem matsins frá Skanska hafi verið aflað síðar.

⁽¹⁹⁾ Athugasemdir stjórnvalda í Noregi við ákvörðun Eftirlitsstofnunar EFTA um að hefja rannsókn, skjalnr. 466024, 3. viðauki.

⁽²⁰⁾ Á norsku: „Tomtebelastningsmetoden“.

⁽²¹⁾ Skjalnr. 413558, bls. 19 *et seq.*

⁽²²⁾ Athugasemdir stjórnvalda í Noregi við ákvörðun Eftirlitsstofnunar EFTA um að hefja rannsókn, skjalnr. 466024, 9. neðanmálsgrein.

⁽²³⁾ Athugasemdir stjórnvalda í Noregi við ákvörðun Eftirlitsstofnunar EFTA um að hefja rannsókn, skjalnr. 466024, 8. og 9. viðauki.

⁽²⁴⁾ Skjalnr. 413558, bls. 16–17.

⁽²⁵⁾ Sjá skjalnr. 413558 (upphaflega kvörtunin), endurtekin í athugasemdum Aksjonsgruppa við svar stjórnvalda í Noregi, skjalnr. 477440.

⁽²⁶⁾ Svar stjórnvalda í Noregi við fyrstu beiðni Eftirlitsstofnunar EFTA um upplýsingar (skjalnr. 427879, 13–17. viðauki).

séu fúsir að greiða á þeim degi sem matið fer fram“. Í því tilviki sem hér um ræðir, var þetta verð ákvarðað með vísan til söluverðs „sambærilegra eigna á svæðinu“. Í matinu er komist að þeirri niðurstöðu að ekki sé unnt að ákvarða markaðsverð með vissu en að það væri líklega á bilinu 80 til 100 NOK á fermetra.

2.3. *Sala á eignum með auðkennunum 2/70 og 2/32 til Bryne fotballklubb*

2.3.1. *Sölusamningurinn*

Samkvæmt samningi dagsettum 8. ágúst 2003 ⁽²⁷⁾, færði sveitarstjórnin í Time leikvanginn í Bryne, auðkennin 2/32 og 2/70, sem nær yfir hér um bil 53 000 fm svæði, til Bryne fotballklubb (Bryne FK) ⁽²⁸⁾. Húseignirnar á lóðinni (þ.m.t. áhorfendastúkan) voru þá þegar í eigu knattspyrnufélagsins og samningar um leigu á landinu voru fyrir hendi ⁽²⁹⁾. Ein húseign sem tilheyrði ekki knattspyrnufélaginu Bryne virðist enn standa á lóðinni og ráð var fyrir því gert að félagið myndi yfirtaka réttindi sveitarfélagsins samkvæmt leigusamningnum við eiganda húseignarinnar ⁽³⁰⁾.

Samkvæmt ákvæðum 2. gr. Bryne-samningsins voru eignirnar með auðkennunum 2/32 og 2/70 framseldar til Bryne FK án endurgjalds. Enn fremur stóð sveitarstjórnin straum af öllum kostnaði sem tengdist afsali eignarinnar, svo sem uppskiptingu hennar, mælingum, o.s.frv. Eignirnar ná yfir u.þ.b. 53 000 fm og í samningnum er skýrt kveðið á um að þær eigi aðallega að nota í tengslum við íþróttaiðkun.

Af 1. gr. samningsins leiðir að knattspyrnufélagið hafi óskað eftir því að eignarrétturinn á lóðinni yrði framseldur. Tilgangurinn var að auka eignir félagsins til að gera því kleift að endurbæta knattspyrnuvöllinn svo að hann uppfyllti gildandi kröfur um knattspyrnuvelli sem leikið er á í Tippeligaen (norsku úrvalsdeildinni). Minnisblöðin sem sveitarstjórnin ritaði benda til að félaginu hafi verið mikið í mun að geta veðsett eignina vegna skulda, þó svo að virði hennar myndi líklega rýrna vegna samningsákvæðisins um að aðeins megi nota hana vegna íþróttaiðkunar.

Stjórnvöld í Noregi svöruðu kröfu Eftirlitsstofnunar EFTA um upplýsingar, sem fram kom í ákvörðuninni um að hefja formlega rannsókn, með því að leggja fram mat á virði lóðarinnar undir knattspyrnuvöllinn, eins og það var þegar yfirfærslan fór fram. OPAK vann matið. OPAK kemst að þeirri niðurstöðu að söluvirðið sé 2 650 000 NOK og byggir það á mati á lóðinni, miðað við að hún væri notuð undir íþróttaaðstöðu.

Kvartandi hefur haldið því fram að Bryne FK hafi áformað að selja leikvanginn árið 2007 til Forum Jæren fyrir 50 milljónir NOK. Byggja átti nýjan leikvang í Håland, á lóð sem var keypt af Bryne Industripark AS (eins og vísað hefur verið til hér að framan). Stjórnvöld í Noregi staðfestu, í svari við beiðni Eftirlitsstofnunar EFTA um upplýsingar, að Bryne FK og Forum Jæren hefðu undirritað viljayfirlýsingu vegna eignar með auðkenninu 2/70, en gátu ekki lagt fram afrit af henni. Svo virðist hins vegar sem að hætt hafi verið við viðskiptin 2008 þar sem í ljós hafi komið að byggingarkostnaður við fyrirhugaðan leikvang í Håland reyndist vera umtalsvert hærri en reiknað var með ⁽³¹⁾.

2.3.2. *Bryne FK*

Viðtakandi lóðarinnar, Bryne FK, er knattspyrnulið staðarins og leikur nú í svokallaðri „Adecco-deild“ (1. deild). Bryne FK er skráð sem frjáls félagasamtök í fyrirtækjaskrá ⁽³²⁾, en knattspyrnufélagið hefur einnig stofnað hlutafélag, Bryne Fotball AS.

Samkvæmt upplýsingum frá stjórnvöldum í Noregi ⁽³³⁾, gerðu knattspyrnufélagið og hlutafélagið, árið 2001, samstarfssamning sem byggir á stöðluðum samningi sem Knattspyrnusamband Noregs útfærði um samvinnu milli viðskiptahluta félags og þess hluta sem er ekki viðskiptalegs eðlis.

⁽²⁷⁾ „Bryne-samningurinn“ í því sem hér fer á eftir.

⁽²⁸⁾ Skjalnr. 413558, bls. 29, og svar stjórnvalda í Noregi við fyrstu beiðni Eftirlitsstofnunar EFTA um upplýsingar (skjalnr. 427879, 29. viðauki). Af málskjölunum vegna sölnunnar má ráða að sveitarstjórnin hafi svo keypt lóðina af knattspyrnufélaginu fyrir 1 milljón NOK árið 1996. Eftirlitsstofnun EFTA hefur engar frekari upplýsingar um þá sölu.

⁽²⁹⁾ Samningarnir um leigu á landinu sem stjórnvöld í Noregi afhentu, 18. og 19. viðauki við svar stjórnvalda í Noregi við fyrstu beiðni Eftirlitsstofnunar EFTA um upplýsingar (skjalnr. 427879).

⁽³⁰⁾ Sjá 24. viðauka við svar stjórnvalda í Noregi við fyrstu beiðni Eftirlitsstofnunar EFTA um upplýsingar (skjalnr. 24, 427879).

⁽³¹⁾ Athugasemdir Bryne FK við ákvörðun um að hefja formlega rannsókn (skjalnr. 485026).

⁽³²⁾ Svar stjórnvalda í Noregi við fyrstu beiðni Eftirlitsstofnunar EFTA um upplýsingar (skjalnr. 427879, 21. viðauki).

⁽³³⁾ Athugasemdir stjórnvalda í Noregi við ákvörðunina um að hefja formlega rannsókn, bréf dags. 21. febrúar 2008 (skjalnr. 466024).

Samkvæmt skilmálum samningsins ⁽³⁴⁾, sá hlutfélagið, sem var kallað Bryne Fotball ASA á þeim tíma, um eftirfarandi atvinnustarfsemi: styrktarsamninga, sölu á réttindum og auglýsingaplássu til fjölmiðla og sjónvarpsstöðva, sölu og leyfi fyrir búnað fyrir stuðningsmenn, notkun á þjálfurum og leikmönnum í auglýsingaskyni, nýtingu á heiti félagsins og einkennismerki í hagnaðarskyni, miðasölu fyrir heimaleiki liðsins og samninga um bingóspil. Bryne FK bar hins vegar ábyrgð á allri íþróttatengdri starfsemi, s.s. þjálfun og vali liða, niðurröðun leikja og leikjunnar sjálfum, skipulagningu ferða leikmanna, réttindum og skuldbindingum gagnvart leikmönnum, félagsmönnum, öðrum stofnunum og ríkisstofnunum, sem félaginu ber að sinna samkvæmt reglum og samþykktum íþróttafélaga, félagsgjöldum og minniháttar viðskiptastarfsemi, eins og hlutaveltum á meðan leikir fara fram og rekstri leikvangsins.

Samkvæmt samstarfssamningnum bar Bryne Fotball ASA fjármálalega ábyrgð á leikmönnum ⁽³⁵⁾. Enn fremur greiddi Bryne Fotball ASA kaupverð fyrir leikmenn eða greiddi Bryne FK fyrir leikmann sem var færður úr einu ungmennaliða félagsins upp í meistaraflokk. Hlutfélagið átti einnig að halda eftir hreinum hagnaði þegar þessi útgjöld höfðu verið greidd. Loks greiddi hlutfélagið Bryne FK 150 000 NOK á ári í leigu fyrir leikvanginn, svo og 10 000 NOK fyrir hvern opinberan knattspyrnuleik og gjald fyrir fjölmiðlaréttindi, réttindi styrktaraðila, o.s.frv.

Allir starfssamningar leikmanna voru hins vegar að forminu til gerðir við Bryne FK til að fara að almennum reglum norska knattspyrnusambandsins og félagið var, formlega séð, jafnframt aðili að samningum um sölu, kaup og ráðningu leikmanna. Að auki hafði félagið umsjón með öllu sem tengdist íþróttastarfseminni eingöngu (s.s. þjálfun, vali í liðið, o.s.frv.).

Knattspyrnufélagið og hlutfélagið voru endurskipulögð vorið 2004. Öll starfsemi Bryne ASA var flutt til Bryne FK og Bryne Fotball ASA skipti um félagaform og varð að Bryne Fotball AS, sem gegndi því eina hlutverki að greiða niður skuldir. Svo virðist sem greiðslu skuldanna hafi verið lokið 2006 ⁽³⁶⁾. Nú fer því öll starfsemi, hvort sem um er að ræða atvinnustarfsemi eða aðra starfsemi, fram innan vébanda Bryne FK.

3. Athugasemdir stjórnvalda í Noregi

Norsk stjórnvöld hafa lagt fram athugasemdir við þá ákvörðun að hefja formlega rannsókn.

3.1. Athugasemdir við sölu fasteigna með auðkenninum 1/152, 1/301 og 1/630 til Grunnsteinen AS

Stjórnvöld í Noregi létu fylgja með athugasemdum sínum virðismat á eigninni, þ.m.t. mat á verði bifreiðastæðanna neðanjarðar.

Stjórnvöld í Noregi líta svo á að eignin hafi ekki verið látin af hendi endurgjaldslaust, sveitarstjórnin hafi fengið greitt fyrir hana með byggingu bílageymslunnar neðanjarðar. Þannig væri ekki um ríkisaðstoð að ræða ef kostnaðurinn við byggingu bifreiðastæðanna svaraði að minnsta kosti til virðis eignanna sem voru framseldar til Grunnsteinen AS.

Í því tilliti benda stjórnvöld í Noregi á virðismatið sem OPAK vann, þar sem komist var að þeirri niðurstöðu að heildarvirði eignanna, sem voru framseldar til Grunnsteinen, hefði verið á bilinu 4 510 000 til 5 636 000 NOK. Enn fremur áætla OPAK að byggingarkostnaður vegna bifreiðastæðanna í bílageymslunni neðanjarðar verði 8 450 000 NOK og byggir það á reynslu af svipuðum verkefnum, en það er eðlileg starfsvenja í greininni. Stjórnvöld í Noregi benda einnig á að byggingafyrirtækið Skanska hafi, á sama grunni, áætlað að byggingarkostnaðurinn við eitt bifreiðastæði væri 150 000 NOK, eða 9 750 000 NOK fyrir 65 bifreiðastæði.

Á grundvelli þessara talna halda stjórnvöld í Noregi því fram að kostnaðurinn við bílageymsluna geri meira en að jafna virði eignarinnar og því sé ekki um ríkisaðstoð að ræða.

⁽³⁴⁾ 13. viðauki við athugasemdir stjórnvalda í Noregi við ákvörðunina um að hefja formlega rannsókn, bréf dags. 21. febrúar 2008 (skjalnr. 466024).

⁽³⁵⁾ Hlutfélagið greiddi laun leikmannanna, svo og laun sjúkráþjálfara, þjálfara og annar stoðfólks; framlag atvinnurekanda til almannatrygginga; kaup og viðhald á nauðsynlegum búnaði vegna þjálfunar og leikja; vegna æfinga og loks ferðakostnað liðanna í tengslum við leiki að heiman.

⁽³⁶⁾ Svar stjórnvalda í Noregi við fyrstu beiðni Eftirlitsstofnunar EFTA um upplýsingar (skjalnr. 427879, 22. viðauki).

3.2. *Athugasemdir við sölu fasteignar með auðkenninu 4/165 til Bryne Industripark AS*

Að því er varðar sölu á fasteign með auðkenninu 4/165 til Bryne Industripark AS, hefur virðismat sem OPAK vann verið lagt fram á ný. Stjórnvöld í Noregi hafa bent á að OPAK hafi metið lóðina í samræmi við gildandi reglur á þeim tíma, þ.e. óbyggð lóð sem er ætluð til iðnaðarnota í heildarskipulagi sveitarfélagsins en fellur ekki undir deiliskipulag. Stjórnvöld í Noregi halda því fram að ekki skipti máli að tillaga um deiliskipulag hafi verið lögð fram en síðar dregin til baka og að svæðið hafi síðar verið endurskipulagt undir íþróttastarfsemi, svo fremi sem gildandi skipulag hafi ekki verið fyrir hendi þegar viðskiptin áttu sér stað.

Með hliðsjón af þessu, leggja stjórnvöld í Noregi áherslu á að verðið sem Bryne Industripark greiddi í raun, 4 700 000 NOK (sem svarar til 83 NOK á fermetra) sé innan ásættanlegs verðbils samkvæmt virðismati OPAK, þ.e. 4 510 000–5 636 000 NOK (eða 80–100 NOK á fermetra). Stjórnvöld í Noregi viðurkenna að greitt verð sé í neðri kanti þess ásættanlega verðbils sem OPAK komst að, en þau halda því engu að síður fram að um ríkisaðstoð geti ekki verið að ræða, svo fremi sem verðið sem greitt var viki ekki verulega frá áætluðu virði, þar eð virði óbyggðrar lóðar sem fellur ekki undir skipulag er, hvað sem öðru líður, óvissu háð.

3.3. *Athugasemdir við sölu á fasteignum með auðkennunum 2/70 og 2/32 til Bryne FK*

Að því er varðar sölu á fasteignum með auðkennunum 2/70 og 2/32, hafa stjórnvöld í Noregi haldið því fram að hið fyrsta sem leggja ætti mat á sé hvort Bryne FK hafi notið efnahagslegs ávinnings af viðskiptunum. Í meðfylgjandi virðismati áætlaði OPAK að virði lóðarinnar, sem leikvangurinn er byggður á, væri á bilinu 2 385 000 til 2 915 000 NOK. Þar eð ekkert endurgjald kom fyrir eignina, viðurkenna stjórnvöld í Noregi að Bryne FK hafi notið efnahagslegs ávinnings sem svarar til virðis eignarinnar, eins og OPAK mat það.

Þrátt fyrir þann ávinning sem Bryne FK hafi notið, halda stjórnvöld í Noregi því fram að viðskiptin hafi ekki falið í sér aðstoð í skilningi 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins. Að þeirra mati var Bryne FK ekki fyrirtæki í skilningi reglna EES um ríkisaðstoð þegar viðskiptin áttu sér stað. Þetta sjónarmið byggir á því hvernig skipulag félagsins hafi verið þegar viðskiptin áttu sér stað: Á þeim tíma stundaði Bryne FK ekki viðskiptastarfsemi né tekjuskapandi starfsemi, heldur var viðskiptastarfsemi, svo og efnahagsleg áhætta og ávinningur, sem tengist atvinnumannaliði félagsins, á hendi Bryne Fotball ASA.

Hvort um hugsanlega ríkisaðstoð við Bryne Fotball ASA hafi verið að ræða, heldur norska ríkið því fram að það hafi verið útilokað vegna skilmála samstarfsamningsins. Samkvæmt samningnum þurfti Bryne Fotball ASA að greiða Bryne FK 150 000 NOK árlega fyrir afnot af leikvanginum, auk 10 000 NOK fyrir hvern opinberan leik. Þannig myndi samningurinn tryggja að efnahagslegur ávinningur vegna yfirfærslu lóðarinnar myndi eingöngu renna til Bryne FK.

Að því er varðar samruna Bryne Fotball ASA og Bryne FK, sem átti sér stað um það bil hálfu ári eftir yfirfærslu eignarinnar, halda stjórnvöld í Noregi því fram að ekki sé hægt að ganga að því sem vísu, að vegna samrunans muni ávinningurinn, sem sveitarstjórnin veitti, renna sjálfkrafa og í réttu hlutfalli til viðskiptastarfsemi félagsins. Þess í stað verði að gera ítarlega greiningu á núverandi atvinnustarfsemi til ákvarða skiptinguna milli atvinnustarfseminnar og annarrar starfsemi.

4. *Athugasemdir annarra*

4.1. *Athugasemdir Bryne FK*

Bryne FK lagði fram athugasemdir varðandi yfirfærslu eignarinnar og um skipulag félagsins og starfsemi þess.

Félagið greinir frá því, í samræmi við það sem að ofan greinir, að skipulag þess hafi breyst þegar Bryne FK og Bryne Fotball ASA sameinuðust á árinu 2004. Nú fer öll starfsemi fram innan vébanda Bryne FK. Félagið hefur aftur á móti gert samning við fyrirtækið Klubbinvest AS sem felur í sér að það síðarnefnda beri alla fjárhagslega áhættu af samningum við atvinnuleikmenn.

Enn fremur bendur félagið á að tap hafi verið á rekstri þess árin 2005, 2006 og 2007 og að bróðurpartur starfseminnar, sem var ekki í viðskiptaskyni, hafi einkum lotið að ungum knattspyrnumönnum. Alls var 2047 klukkustundum varið til starfsemi félagsins ⁽³⁷⁾, þar af 230 klukkustundum til atvinnustarfseminnar, eða 11 prósentum af heildarstundafjöldanum. Öll önnur starfsemi en atvinnustarfsemi fer fram í aðstöðu á lóðinni sem var yfirfærð til félagsins með samningnum frá 2003.

Að því er varðar yfirfærslu á húsakynnum leikvangsins, lagði félagið áherslu á að það hefði eingöngu verið lóðin sem var yfirfærð 2003 þar sem félagið átti þá þegar húseignirnar og aðstöðuna. Að auki vísar félagið til leigusamnings sem gerður var við sveitarstjórnina í Time, sem fyrrverandi eiganda eignarinnar, þar sem tiltekið svæði yfirfærðu lóðarinnar er ætlað undir bifreiðastæði í 99 ár. Félagið lítur svo á að langtímaleigusamningurinn rýri virði eignarinnar umtalsvert og að OPAK hafi ekki tekið tillit til þess.

Félagið lítur svo á að Bryne FK hafi ekki verið fyrirtæki á þeim tíma þegar yfirfærsla lóðarinnar átti sér stað vegna skipulags þess á þeim tíma og samstarfssamningsins sem lýst er hér að framan. Þar eð meta skuli hvort um aðstoð hafi verið að ræða á þeim tíma þegar yfirfærslan átti sér stað, hafi þetta ekki talist vera ríkisaðstoð. Að því er varðar virði eignarinnar, bendir félagið á að raunverulegt virði yfirfærðu lóðarinnar sé umtalsvert lægra en OPAK taldi vera vegna neikvæðs virðis leigusamningsins þar sem kveðið er á að hluti lóðarinnar fari undir bifreiðastæði. Komist Eftirlitsstofnun EFTA að þeirri niðurstöðu að yfirfærslan feli í sér aðstoð, kunni því að vera um minniháttaraðstoð að ræða.

4.2. *Athugasemdir Knattspyrnusambands Noregs*

Norska knattspyrnusambandið (NFF) hefur lagt fram athugasemdir sem snúa almennt að skipulagi knattspyrnu í Noregi, en fjallar ekki sérstaklega um mál það sem hér um ræðir.

Knattspyrnusambandið greinir frá því að það sé meðal stærstu samtaka í Noregi, sem eru ekki rekin í hagnaðarskyni, með meira en 500 000 félagsmenn, m.a. 400 000 virka knattspyrnumenn. Kjarnastarfsemi sambandsins er að afla nýrra iðkenda á öllum stigum og byggja þá upp.

Knattspyrnusambandið kappkostar því að tryggja að fullnægjandi aðstaða sé fyrir hendi í öllu landinu.

Sambandið bendir á að það sé í raun á ábyrgð hins opinbera að bjóða fram og skipuleggja íþróttastarfsemi fyrir börn og ungmenni í heimabyggð. Við byggingu nýrrar aðstöðu sé því nauðsynlegt að bæði íþróttahreyfingin og hið opinbera leggi fram fê. Knattspyrnusambandið telur að í reynd sé framlag félaganna til þessa opinbera verkefnis allverulegt, þótt aldrei hafi neinar tölur verið nefndar í því sambandi. Viðbótarávinningur af þeirri áherslu sem lögð er á börn og ungmenni sé sá að þar með gefst almennum knattspyrnuíðkendum tækifæri á að komast áfram og ganga í raðir atvinnumanna. Þá sé alltaf mikilvægt að standa með staðbundnum félögum, jafnvel þegar tekjur myndast við sölu á réttindum til fjölmiðla á innlendum eða evrópskum vettvangi.

4.3. *Athugasemdir frá Vålerenga Fotball*

Lögmannsstofan Selmer hefur, fyrir hönd Vålerenga Fotball, lagt fram almennar athugasemdir um það álitaefni sem snertir yfirfærslu lóðar til knattspyrnufélags í því skyni að koma upp aðstöðu til knattspyrnuíðkunar. Að mati Vålerenga hefur þetta mál raunverulega þýðingu og líklegt sé að það komi aftur upp síðar.

Í þessu samhengi bendir félagið á 6 álitaefni sem kunni að vera mikilvæg þegar fjallað er um mál af þessu tagi. Í fyrsta lagi bendir það á mikilvægi þess að aðskilja bókhald viðskiptastarfsemi félagsins og þess hluta félagsins sem ekki er rekinn í viðskiptaskyni. Í öðru lagi heldur Vålerenga því fram að skilgreiningin á fyrirtæki þurfi ekki endilega að eiga við um knattspyrnufélag með eigin leikvang, sem er leigður út, að því tilskildu að það starfi aðeins sem „óvirkur eigandi“. Í þriðja lagi

⁽³⁷⁾ Byggt á töflu frá Bryne FK (felld inn í skjalnr. 485026) þar sem þeim fjölda klukkustunda sem varið er í starfseminni er skipt niður eftir aldurshópi, mánuði og eðli starfseminnar (þjálfun, kappleikur, o.s.frv.).

er Válerenga þeirrar skoðunar að gengið sé út frá því að bygging og rekstur knattspyrnuleikvangs hafi ekki áhrif á viðskipti. Í fjórða lagi er því haldið fram að líta megi á knattspyrnuleikvanga sem félagsleg grunnvirki. Í fimmta lagi ætti að ákvarða leigu á knattspyrnuleikvangi á grundvelli þess hvað kaupendur séu fúsir að greiða en ekki á grundvelli þess hvort fjárfestingin verði afskrifuð. Í sjötta lagi hefur sú skuldbinding að byggja og reka knattspyrnuleikvang á hinni afsöluðu lóð neikvætt virði sem þýðir að félagið nýtur ekki efnahagslegs ávinnings af því.

II. MAT

1. Er um ríkisaðstoð að ræða?

Ákvæði 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins hljóða svo:

„Ef ekki er kveðið á um annað í samningi þessum er hvers kyns aðstoð, sem aðildarríki EB eða EFTA-ríki veitir eða veitt er af ríkisfjármunum og raskar eða er til þess fallin að raska samkeppni með því að ívilna ákveðnum fyrirtækjum eða framleiðslu ákveðinna vara, ósamrýmanleg framkvæmd samnings þessa að því leyti sem hún hefur áhrif á viðskipti milli samningsaðila.“

Af þessu ákvæði leiðir að eftirfarandi skilyrðum verður að vera fullnægt til að um ríkisaðstoð sé að ræða í skilningi EES-samningsins:

- aðstoðin verður að vera veitt af ríkisfjármunum,
- aðstoðin verður að ívilna tilteknum fyrirtækjum eða framleiðslu á tilteknum vörum, þ.e. fyrirtæki verður að njóta efnahagslegs ávinnings af ráðstöfuninni,
- ráðstöfunin verður að vera sértæk í skilningi EES-samningsins,
- aðstoðin verður að vera til þess fallin að raska samkeppni og hafa áhrif á viðskipti milli samningsaðila.

Meta verður í hverju tilviki um sig hvort þessum skilyrðum hafi fullnægt í þeim viðskiptum sem lýst er hér að framan.

2. Sala fasteigna með auðkennunum 1/152, 1/301 og 1/630 til Grunnsteinen AS

Í ákvörðuninni um að hefja formlega rannsókn lýsti Eftirlitsstofnun EFTA efasemdum um að viðskiptin hefðu farið fram á markaðsforsendum. Eftirlitsstofnunin féllst á þá grundvallarreglu að viðskipti, þar sem greitt verð fyrir fasteign felst í skuldbindingu um að byggja fasteign neðanjarðar fyrir sveitarfélagið, gætu farið fram samkvæmt markaðsskilmálum. Til að eftirlitsstofnunin gæti gengið úr skugga um að svo sé yrði hins vegar að meta virði fasteignarinnar. Þá þyrfti að ákvarða markaðsverð fyrir byggingu bifreiðastæða á áreiðanlegan hátt.

Eftirlitsstofnunin benti enn fremur á það í ákvörðuninni um að hefja rannsókn að virðismatið, sem stjórnvöld í Noregi lögðu fram á þeim tíma og var unnið af Eiendomsmeðger 1, hefði aðeins átt við eina þeirra fasteigna sem um ræðir. Eftirlitsstofnunin dró einnig í efa að virðismatið á fasteign með auðkenninu 1/630 væri áreiðanlegt, þar eð í matinu kom ekki fram hvaða aðferð hefði verið beitt né var getið þeirra séreinkenna eignarinnar sem réðu úrslitum um niðurstöðuna.

Eftirlitsstofnunin komst einnig að þeirri niðurstöðu að viðskiptin hefðu haft áhrif á viðskipti og samkeppni innan EES.

Stjórnvöld í Noregi hafa, í kjölfar ákvörðunar Eftirlitsstofnunar EFTA um að hefja rannsókn, lagt fram nýtt virðismat á fasteignunum frá OPAK, svo og mat á kostnaði við byggingu bifreiðastæðanna. Eftirlitsstofnun EFTA bendir á að ekki sé unnt að líta svo á að Grunnsteinen hafi notið einhvers ávinnings ef hægt sé að sýna fram á að virði fasteignarinnar hafi verið jafnt eða lægra en neikvætt virði skuldbindingarunnar um að byggja bílageymslu neðanjarðar. Til að kanna hvort svo hafi verið sé nauðsynlegt að meta áreiðanleika skýrslu OPAK með vísan til aðferðarinnar sem lýst sé í leiðbeinandi reglum eftirlitsstofnunarinnar um ríkisaðstoð í tengslum við sölu stjórnvalda á lóðum og húseinum.

2.1. Mat á skýrslu OPAK

Í leiðbeinandi reglum um ríkisaðstoð í tengslum við sölu stjórnvalda á lóðum og húseignum kemur fram að eignamatsmaður með góðan orðstír skuli ákvarða markaðsverð eignarinnar á grundvelli almennt viðurkenndra markaðsvisa og matsstaðla og að hann skuli vera óvilhallur í störfum sínum. Loks skuli efnahagslegt óhagræði af sérstökum skuldbindingum metið eitt og sér og hugsanlega megi jafna það á móti kaupverðinu⁽³⁸⁾.

- Eignamatsmaður með góðan orðstír

Fyrirtækið OPAK vann matsskýrsluna en það starfar við umsýslu byggingaframkvæmda, veitir húseigendafélögum þjónustu og gerir virðismat. Umrædd skýrsla var unnin af Jacob Aarsheim.

Í leiðbeinandi reglum um ríkisaðstoð er kveðið á um að „eignamatsmaður“ sé maður með góðan orðstír sem hefur nauðsynlega prófgráðu frá viðurkenndri menntastofnun eða sambærilega háskólagráðu og nauðsynlega reynslu og færni til að meta lóðir og húseignir með tilliti til staðsetningar þeirra og eignaflokks.

Stjórnvöld í Noregi hafa gert grein fyrir því að OPAK, og þá einkum Jacob Aarsheim, hafi verulega reynslu af því að meta húseignir úr þessum flokki í Jæren og nágrenni. Ferilskrá Jacobs Aarsheims styður þessar fullyrðingar en hún fylgdi með athugasemdum þeim, sem stjórnvöld í Noregi sendu Eftirlitsstofnun EFTA⁽³⁹⁾. Jacob Aarsheim hefur viðtæka reynslu og er að auki menntaður byggingateknifræðingur. Því er engin ástæða til að ætla að OPAK og Jacob Aarsheim fullnægi ekki þeim kröfum, sem gerðar eru í leiðbeinandi reglunum, og af þeim fer gott orð.

- Eignamatsmaðurinn skal vera óvilhallur

Í leiðbeinandi reglum um ríkisaðstoð segir: „Matsmaður skal vera sjálfstæður við störf sín, þ.e. opinber yfirvöld geta ekki gefið fyrirskipanir sem tengjast niðurstöðum matsins“.

Í skýrslunni er vísað til tilgangsins með matinu og þess að Jacob Aarsheim og annar aðili frá OPAK hafi verið viðstaddir þegar húseignin var skoðuð. Ítarleg skýring á aðferðinni sem var beitt fylgir einnig með. Með hliðsjón af þessu telur Eftirlitsstofnun EFTA enga ástæðu til að draga í efa að eignamatsmaðurinn hafi sinnt verkefni sínu án allra utanaðkomandi áhrifa í skilningi leiðbeinandi reglnanna.

- Mat á markaðsvirði á grundvelli almennra viðurkenndra markaðsvisa og matsstaðla

Í leiðbeinandi reglunum er „markaðsvirði“ skilgreint svo: „verðið sem hægt er að selja lóðir og húseignir á samkvæmt einkasamningi milli seljanda sem er fús til að selja og óskylds kaupanda á matsdegi, enda gert ráð fyrir að eignin sé til sölu á almennum markaði, að salan fari fram við eðlileg markaðskjör og eðlilegur frestur gefist til að semja um söluna að teknu tilliti til eiginleika eignarinnar“.

Í skýrslu OPAK er m.a. að finna eftirfarandi grunn og ályktanir:

- eigandinn tekur vel í að selja,
- húseignina má markaðssetja óhindrað í eðlilegan tíma til að selja hana,
- ekki er tekið tillit til kaupenda sem eru fúsir að greiða óeðlilega hátt verð vegna „sérstakra hagsmuna“,

[...]

- matið er gert í samræmi við fastar venjur OPAK við virðismat og námskeið í virðismati á vegum UÍS.

⁽³⁸⁾ Leiðbeinandi reglur um ríkisaðstoð í tengslum við sölu stjórnvalda á lóðum og húseignum, stafl. a) til c) í undirkafla 2.2.

⁽³⁹⁾ Athugasemdir stjórnvalda í Noregi við ákvörðun Eftirlitsstofnunar EFTA um að hefja rannsókn, skjalnr. 466024, bls. 8, og 5. viðauki (CV).

Þar eð húseignin á lóðinni er ónýtt og það verður að rífa hana, mat OPAK virði eignanna eins og um óbyggða lóð væri að ræða. Aðferðin sem notuð var og vísað er til sem „kostnaðarverðsaðferðar lands“ er útskýrð sem hér segir:

„Mat á eign veltur á áætlaðri notkun hennar og því hvaða möguleikar eru á að þróa hana, þ.m.t. væntur hagnaður. Beinn þáttur í þessu er kostnaður við land, þ.e. munurinn á markaðsvirði eignar sem er þróuð til fulls og heildar byggingarkostnaði, þ.m.t. framlegð, en að frátöldum kostnaði við land, deilt í með fjölda fermetra gólfplatar innanhúss, að kjallara frátöldum.“⁽⁴⁰⁾ Þar er enn fremur greint frá því að kostnaður við land velti á spurn eftir húseignum á svæðinu, byggingarkostnaði og gildandi skipulagsreglum. Við gerð þessa mats verður einnig hugað að reynslu af sölu sambærilegs lands á svæðinu.

Með beitingu þessarar aðferðar er komist að þeirri niðurstöðu í skýrslu OPAK að sanngjarnt mat á söluverðinu sé 3,2 milljónir NOK.

Eftirlitsstofnun EFTA hefur áður komist að þeirri niðurstöðu, í ákvörðun sem varðar sölu á byggingu háskólabókasafnsins í Ósló, að kostnaðarverðsaðferð lands sé viðunandi aðferð vegna lóða þar sem ekki eru húseignir⁽⁴¹⁾. Samtök norskra matsmanna (NTF) vísa, á vefsíðum sínum⁽⁴²⁾, einkum til annarra aðferða, s.s. hreinnar eignfærsluaðferðar, sjóðstreymisaðferðar og tæknivirðisaðferðar. Aðferðir þessar ganga hins vegar út frá því að húseign sé fyrir á lóðinni. Þar eð húseignin á umræddri eign er ónýtt kemst Eftirlitsstofnun EFTA að þeirri niðurstöðu að kostnaðarverðsaðferð lands sé viðunandi matsaðferð vegna eignanna þriggja sem um ræðir.

– Efnahagslegt óhagræði af sérstökum skuldbindingum

Í leiðbeinandi reglunum segir svo: „Sérstakar skuldbindingar sem tengjast lóðum og húseignum en ekki kaupanda eða atvinnustarfsemi hans má láta fylgja sölnunni í þágu almennra hagsmuna svo fremi sérhverjum hugsanlegum kaupanda sé gert að uppfylla þær og að hann geti að meginreglu til uppfyllt þær óháð því hvort hann stundar viðskipti eða eðli viðskipta hans. Óvilhallir matsmenn skulu meta sérstaklega efnahagslegt óhagræði af slíkum skuldbindingum sem heimilt er að draga frá kaupverði.“

Eftirlitsstofnun EFTA telur að skuldbindingin um að byggja bílageymslu neðanjarðar sé slík sérstök skuldbinding sem tengist kaupandanum ekki. Einnig má meta kostnaðinn við að rífa ónýtu húseignina og draga hann frá samkvæmt sömu meginreglum.

Að því er varðar skuldbindinguna um að byggja bifreiðastæði neðanjarðar, byggir kostnaðarmatið á leiðbeinandi reglum frá hinu opinbera og óvilhallri stofnun⁽⁴³⁾, þar sem gerð er krafa um að hvert bifreiðastæði sé 25 fm, og á reynslunni af kostnaði við byggingu bílageymslna neðanjarðar. OPAK heldur því fram að þessi aðferð við að reikna út kostnaðinn sé viðtekin venja í atvinnugreininni. Á grundvelli þessa fær OPAK það út að verð fyrir hvert bifreiðastæði sé 130 000 NOK, eða 8 450 000 NOK fyrir 65 bifreiðastæði, að frátöldum virðisaukaskatti og lóðarkostnaði.

Kostnaðurinn við niðurrifid, þ.m.t. við að safna saman úrgangi og flokka hann, hefur verið ákvarðaður á grundvelli reynslunnar af sambærilegu niðurrifsstarfi. OPAK áætla að þessi kostnaður geti numið 150 000 NOK.

Eftirlitsstofnun EFTA visar til þess að þótt henni beri að meta efnisatriði sérfræðialíts sem utanaðkomandi aðilar leggja fram, er henni ekki skylt að ráða eigin, utanaðkomandi ráðgjafa⁽⁴⁴⁾. Eftirlitsstofnunin telur, eftir að hafa farið yfir kostnaðarútreikninga óvilhalls sérfræðings, sem bjó yfir nægjanlegri tæknipækkingu til að vinna virðismat á eigninni sem slíkri, og á grundvelli eigin skoðunar á staðnum, að útreikningar þessir samrýmist leiðbeinandi reglum um ríkisaðstoð. Því megi draga kostnaðinn, eins og hann hefur verið metinn, frá kaupverðinu.

⁽⁴⁰⁾ Mat OPAK á fasteignum með auðkenninum 1/152, 1/301 og 1/630 (3. viðauki við skjalnr. 466024).

⁽⁴¹⁾ Ákvörðun 170/05/COL Of frá 29. júní 2005 um sölu á húseignum í eigu hins opinbera – bygging háskólabókasafnsins í Ósló og hluti aðliggjandi húseignar.

⁽⁴²⁾ <http://www.ntf.no/naring.aspx>.

⁽⁴³⁾ Norges byggforskningsinstitutt og Statens vegvesen.

⁽⁴⁴⁾ Mál T-274/01 *Valmont* gegn *frankvæmdastjórninni* [2004] ECR II-3145, 72. liður.

2.2. Niðurstæða varðandi ríkisaðstoð vegna sölu fasteigna með auðkennunum 1/152, 1/301 og 1/630 til Grunnsteinen AS

Á grundvelli ofangreinds mats í skýrslu OPAK, kemst Eftirlitsstofnun EFTA að þeirri niðurstöðu að þar eð efnahagslegt óhagræði af skuldbindingunni um að byggja bifreiðastæði neðanjarðar og kostnaðurinn við að rífa ónýtu húseignina er talið nema samtals 8,6 milljónum NOK, og virði eignarinnar er áætlað 3,2 milljónir NOK, nýtur Grunnsteinen AS ekki efnahagslegs ávinnings af viðskiptunum. Þar eð neikvætt virði hins efnahagslega óhagræðis er verulega meira en jákvætt virði eignarinnar, hafa engin skynsamleg skekkjumörk haft áhrif á niðurstöðu þessa, né sú staðreynd að OPAK heldur því fram að mat á slíkum eignum sé jú óvissu háð.

Eftirlitsstofnun EFTA bendir hins vegar á að munurinn á virði skuldbindingarinnar sem Grunnsteinen tekur á sig og virði eignarinnar sé svo verulegur að hann gæti bent til þess að markaðsvirðið, sem OPAK komst að, sé óvissu háð. Miðað við hve verulegt misræmið er, myndi umtalsverð leiðrétting á virðinu, sem OPAK komst að, ekki einu sinni leiða til þeirrar niðurstöðu að Grunnsteinen hefði notið ávinnings af þessu.

Með hliðsjón af þessu, kemst Eftirlitsstofnun EFTA að þeirri niðurstöðu að yfirfærsla á húseignum með auðkennunum 1/152, 1/301 og 1/360 til Grunnsteinen hafi ekki falið í sér ríkisaðstoð í skilningi 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins.

3. Sala á fasteign með auðkenninu 4/165 til Bryne Industripark AS

Í ákvörðuninni um að hefja formlega rannsókn, lýsti Eftirlitsstofnun EFTA yfir efasemdum um að verðið, 4,7 milljónir NOK fyrir 56 000 fm eign, svaraði til markaðsverðs. Eftirlitsstofnunin byggði efasemdir sínar m.a. á því að sveitarstjórnin staðhæfði að eignin hefði verið seld á kostnaðarverði, en síðar var horfið frá þeirri stefnu þar eð talið var að hún leiddi til þess að lóðir væru seldar of ódyrt. Þar eð ekkert virðismat hafði verið gert, taldi Eftirlitsstofnun EFTA jafnframt að samanburðurinn við sölu á öðrum eignum á svæðinu væri ekki sannfærandi.

Stjórnvöld í Noregi svöruðu kröfu Eftirlitsstofnunar EFTA um upplýsingar, sem fram kom í ákvörðuninni um að hefja rannsókn, með því að leggja fram virðismat OPAK á eigninni. Því verður að huga að því hvort framlagt mat fullnægi þeim kröfum sem mælt er fyrir um í leiðbeinandi reglum Eftirlitsstofnunar EFTA.

3.1. Mat á skýrslu OPAK

Í leiðbeinandi reglum Eftirlitsstofnunar EFTA um ríkisaðstoð kemur fram að eignamatsmaður með góðan orðstír skuli ákvarða markaðsverð eignarinnar á grundvelli almennt viðurkenndra markaðsvisa og matsstaðla og að hann skuli vera óvilhallur í störfum sínum.

– Eignamatsmaður með góðan orðstír

Menntun og hæfi og orðstír OPAK, og Jacobs Aarsheims sérstaklega, hafa verið metin hér að framan. Með hliðsjón af því mati kemst Eftirlitsstofnun EFTA að þeirri niðurstöðu að skýrslan, sem lýtur að fasteign með auðkenninu 4/165, hafi verið unnin af eignamatsmanni með góðan orðstír.

– Eignamatsmaðurinn skal vera óvilhallur

Eftirlitsstofnun EFTA hefur ekki séð neitt sem bendir til þess að eignamatsmaðurinn hafi ekki verið óvilhallur. Jacob Aarsheim starfar hjá þekktu eignamatsfyrirtæki sem hefur engin formleg tengsl við sveitarstjórnina. Í skýrslunni kemur einnig fram hver tilgangurinn með matinu hafi verið og þar er staðfest að Jacob Aarsheim hafi skoðað eignina og þar er að finna ítarlega lýsingu á aðferðinni sem var beitt. Á grundvelli þessa sér Eftirlitsstofnun EFTA enga ástæðu til að draga í efa að matið hafi verið unnið algjörlega óháð hugsanlegum fyrirmælum frá sveitarstjórninni að því er varðar niðurstöðu matsins.

– Mat á markaðsvirði á grundvelli almennra viðurkenndra markaðsvísa og matsstaðla

Eins og lýst er hér að framan, leggur OPAK fram ýmsar forsendur til grundvallar mati sínu, m.a. þá að seljandinn sé fús að selja og að eðlilegur frestur gefist til að semja um sölu.

OPAK hefur metið virði eignarinnar á grundvelli þess að hún var ekki bundin skipulagsáætlun, heldur aðeins því að hún væri til almennra iðnaðarnota. Ástæða þessa er að fyrirhuguð áætlun um að skipuleggja hana sem iðnaðarlóð var dregin til baka áður en samningurinn var undirritaður vegna andmæla af hálfu norsku vegagerðarinnar ⁽⁴⁵⁾. Skipulagsáætlunin, sem var samþykkt síðar, var, að því er fram kemur hjá OPAK, mjög frábrugðin þeirri áætlun sem hafði verið dregin til baka, þar eð svæðið var skipulagt undir íþróttastarfsemi en ekki iðnaðarstarfsemi.

Í skýrslunni er söluvirðið skilgreint sem „það verð sem nokkrir óvilhallir, hugsanlegir kaupendur, sem hafa áhuga á eigninni, eru fúsir að greiða á matsdegi.“ Ólíkt því sem gerðist þegar eignirnar, sem voru yfirfærðar til Grunnsteinen, voru metnar, beitir OPAK ekki kostnaðarverðsaðferð lands í tilviki Hálandsmarka, eða öðrum aðferðum sem samtökum norskra matsmanna hugnast best í tengslum við húseignir. Þess í stað var verðið ákvarðað með hliðsjón af sambærilegum lóðum sem voru seldar á svæðinu (sambærilegt söluvirði).

OPAK heldur því fram að sambærilegt verð á svæðinu sé frá 80 NOK á fermetra (viðskipti milli einkaaðila og sveitarstjórnarinnar) að 115 NOK á fermetra (viðskipti milli tveggja einkaaðila). OPAK vísar einnig til ákvörðunar um endurmat í Stafangri þar sem verð á íbúðarhúsalóðum, sem voru mjög miðsvæðis, hafi verið ákvarðað 140 NOK á fermetra. Að mati OPAK, myndi það svara til þess að fermetraverð á umræddu iðnaðarsvæði væri um það bil 90 NOK. OPAK viðurkennir að markaðsaðstæður séu óvissu háðar og leggur því til að markaðsverðið sé 80 til 100 NOK á fermetra, eða 4 510 000 til 5 636 000 NOK fyrir allt svæðið. Með hliðsjón af þessu metur OPAK söluvirðið þar mitt á milli, eða 5 100 000 NOK.

Í ákvörðuninni um að hefja rannsókn hafði Eftirlitsstofnun EFTA efasemdir um að unnt væri að treysta á samanburð sveitarstjórnarinnar á verði sem fékkst fyrir aðrar eignir á svæðinu, m.a. vegna þess að svo virtist, þrátt fyrir andmæli norsku vegagerðarinnar, sem skipulagsáætlun fyrir svæðið hefði þegar verið samþykkt og því væri ekki rétt að bera lóðirnar saman við svæði sem engar skipulagsáætlanir voru til um. Stjórnvöld í Noregi hafa hins vegar bent á, í athugasemdum sínum við ákvörðunina um að hefja rannsókn, að andmæli vegagerðarinnar hefðu verið kunn þegar salan fór fram og að engin skipulagsáætlun væri fyrir hendi. Þá var skipulagsáætlun fyrir svæðið ekki samþykkt fyrr en í ágúst 2007, þ.e. tveimur árum eftir sölu, og þá var svæðið skipulagt undir íþróttastarfsemi. Þótt atburðir þeir sem síðar urðu hafi ekki verið á vitorði aðilanna þegar viðskiptin fóru fram, renna þessar staðreyndir stoðum undir þá niðurstöðu að afturköllun upphaflegu skipulagsáætlunarinnar hafi verið raunveruleg og að búast hefði mátt við verulegum breytingum á henni.

Eftirlitsstofnunin kemst því að þeirri niðurstöðu að forsendur þær, sem OPAK byggir skýrslu sína á, þ.e. að engin skipulagsáætlun hafi verið í gildi þegar salan fór fram, séu ásættanlegar.

Eftirlitsstofnunin bendir á varðandi matsaðferðina, sem OPAK beitti, að samanburður á söluvirði virtist ekki vera jafn nákvæmur og aðrar aðferðir sem samtök norskra matsmanna hafa lýst, þar eð minna tillit sé tekið til eiginleika eignarinnar og áætlaðra nota hennar. Eftirlitsstofnuninni skilst þó af mati OPAK, að ekki sé auðvelt að nota kostnaðarverðsaðferð lands, en hún er nátengd hámarksnýtingu lóðarinnar, þegar engin skipulagsáætlun er fyrir hendi. Í þessu tilliti ber að geta þess að samtök norskra matsmanna nefna jafnframt að samanburður á söluvirði sé ein þeirra aðferða við mat á iðnaðarlóðum sem teljast ásættanlegar ⁽⁴⁶⁾.

Með hliðsjón af þessu kemst Eftirlitsstofnun EFTA að þeirri niðurstöðu að líta verði svo á að skýrsla OPAK sé grundvölluð á almennum viðurkenndum markaðsvísam og matsstöðlum.

⁽⁴⁵⁾ 3. mgr. 1. gr. sölusamningsins, skjalnr. 428860. .

⁽⁴⁶⁾ <http://www.ntf.no/naring.aspx>.

3.2. *Niðurstæða varðandi ríkisaðstoð vegna sölu fasteignar með auðkenninu 4/165 til Bryne Industripark*

Verðið sem Bryne Industripark greiddi var 4 700 000 NOK. Þetta er í lægri kantinum á því verðbili sem OPAK komst að (4 510 000 til 5 636 000 NOK) og nokkuð lægra en áætlað söluvirði, sem hljóðaði upp á 5,1 milljón NOK.

Af dómaframkvæmd undirréttar EB leiðir að Eftirlitsstofnun EFTA verður, þegar hún skoðar virðismat sem henni berst vegna rannsóknar á ríkisaðstoð í tengslum við sölu stjórnvalda á lóðum og húseignum, „að ákvarða hvort frávik frá [söluverði] sé *nægjanlegt* til að réttlæta niðurstöðu þess efnis að um ávinning sé að ræða“⁽⁴⁷⁾ (leturbreyting hér). Enn fremur varða viðskiptin sem um ræðir óbyggða lóð sem fellur ekki undir skipulagsáætlun og, að mati OPAK, er ekki unnt að ákvarða virði hennar svo óbyggjandi sé. Raunverulegt markaðsvirði eignarinnar gæti því verið á neðri hluta verðbilsins, sem OPAK komst að, en það myndi svara til verðsins sem Bryne Industripark greiddi í raun. Með hliðsjón af þessu kemst Eftirlitsstofnun EFTA að þeirri niðurstöðu að ekki sé unnt að kveða upp úr um það, að með sölu eignarinnar hafi Bryne Industripark notið ávinnings í skilningi reglna um ríkisaðstoð.

Viðskiptin fela því ekki í sér ríkisaðstoð, í skilningi 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins, við Bryne Industripark.

4. *Sala á fasteignum með auðkenninum 2/70 og 2/32 (Bryne stadion) til Bryne FK*

Í ákvörðuninni um að hefja formlega rannsókn lýsti Eftirlitsstofnun EFTA efasemdum um að yfirfærslan til Bryne FK fyrir 0 NOK hafi átt sér stað samkvæmt markaðsskilmálum. Eftirlitsstofnunin taldi enn fremur líklegt að á grundvelli upplýsinga sem lágu fyrir á þeim tíma myndi Bryne FK, í tengslum við reglurnar um ríkisaðstoð, falla undir skilgreiningu á fyrirtæki sem stundaði atvinnustarfsemi, sem gæti haft áhrif á viðskipti milli EES-rikja. Á grundvelli þessa komst Eftirlitsstofnun EFTA að þeirri bráðabirgðaniðurstöðu að með viðskiptunum hefði getað verið gengið á ríkisfjármuni, fyrirtæki verið veittur ávinningur og að þau gætu haft áhrif á viðskipti milli EES-rikja.

Eftirlitsstofnunin hefur afla nýrra upplýsinga við hina formlegu rannsókn.

Í athugasemdum við ákvörðunina um að hefja formlega rannsókn og í svari við beiðni eftirlitsstofnunarinnar um upplýsingar létu stjórnvöld í Noregi í té, í fyrsta lagi, virðismat á fasteignum sem voru yfirfærðar og, í öðru lagi, frekari upplýsingar um skipulag knattspyrnufélagsins á þeim tíma þegar viðskiptin fóru fram. Að því er varðar skipulag félagsins, hefur verið bent á að það samanstandi af tveimur einingum, það er að segja Bryne ASA og Bryne FK.

4.1. *Ríkisfjármunir*

Samkvæmt 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins er nauðsynlegt að aðstoðarráðstöfun sé á vegum ríkisins eða feli í sér nýtingu ríkisfjármuna til að hún teljist ríkisaðstoð.

Eftirlitsstofnun EFTA vísar til þess að samkvæmt viðtekinni dómaframkvæmd er skilgreining á aðstoð almennari en skilgreining á styrk, þar sem hún taki ekki aðeins til jákvæðs ávinnings, eins og sjálfra styrkjanna, heldur einnig ráðstafana á vegum ríkisins, sem í ýmsum myndum dragi úr útgjöldum sem að jafnaði sé að finna í fjárhagsáætlunum fyrirtækja, og svipi því til styrkja og hafi sömu áhrif þótt þær séu ekki styrkir í orðsins fyllstu merkingu⁽⁴⁸⁾. Tekjutap ríkisins vegna sölu þar sem verðið er undir markaðsvirði falli einnig undir hugtakið ríkisfjármuni.

⁽⁴⁷⁾ Mál T-274/01 *Valmont*, sem vísað er til hér á undan, í 45. mgr. og sameinuð mál T-127/99, T-129/99 og T-148/99 *Diputación Foral de Alava* [2002] ECR II-01275, 85. gr.

⁽⁴⁸⁾ Sjá einkum mál C-143/99 *Adria-Wien Pipeline* og *Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* [2001] ECR I-8365, 38. mgr.; mál C-501/00 *Spánn* gegn *framkvæmdastjórninni* [2004] ECR I-6717, 90. mgr., og mál C-66/02 *Italia* gegn *framkvæmdastjórninni* [2005] ECR I-0000, 77. mgr.

Til að unnt sé að meta hvort ríkisfjármunir hafi komið við sögu í tengslum sölu eigna með auðkennunum 2/70 og 2/32 til Bryne FK verður því að ákvarða markaðsvirði þeirra. Hafi sveitarstjórnin selt þær á verði sem er undir markaðsvirði, hefði verið gengið á ríkisfjármuni þar sem ríkið hefði orðið af tekjum.

Stjórnvöld í Noregi hafa lagt fram virðismat frá OPAK á lóðinni sem leikvangurinn var byggður á. Eins og fram kemur hér að framan verður að skoða virðismatið með tilliti til leiðbeinandi reglna Eftirlitsstofnunar EFTA.

– Óvilhallur eignamatsmaður með góðan orðstír

Eftirlitsstofnun EFTA veitir því athygli, við mat á skýrslunni, að sami matsaðili, OPAK/Jacob Aarsheim, vann matið. Eftirlitsstofnunin hefur þegar komist að þeirri niðurstöðu að OPAK og Jacob Aarsheim fullnægi þeim skilyrðum leiðbeinandi reglnanna að eignamatsmaður verði að vera með góðan orðstír. Eftirlitsstofnunin hefur enn fremur enga ástæðu til að ætla að Jacob Aarsheim hafi ekki verið óvilhallur þegar hann vann matið.

– Mat á markaðsvirði á grundvelli almennra viðurkenndra markaðsvísa og matsstaðla

Í ljósi sérstaks eðlis umræddrar eignar er nauðsynlegt að rannsaka nokkuð ítarlega þá aðferð sem beitt var til að unnt sé að komast að raun um hvort matið hafi verið unnið á grundvelli almennra viðurkenndra markaðsvísa og matsstaðla.

Í matinu er, í fyrsta lagi, að finna lýsingu á núverandi notkun lóðarinnar, þ.e. þar er knattspyrnuvöllur, hlaupabraut, æfingarsvæði, áhorfendapallar og æfingasalir. Svæðið er skipulagt undir íþróttastarfsemi í gildandi skipulagsáætlun, sem er dagsett 28. október 1997. OPAK telur að byrja verði á því að grundvalla virði lóðarinnar á leyfilegri nýtingu hennar. OPAK kemst hins vegar að þeirri niðurstöðu að beita verði öðrum aðferðum þar sem þegar hafi verið byggð aðstaða til íþróttaiðkunar á lóðinni og því breyti leyfileg nýting engu þar um. Þar sem leikvangurinn hafi fengið fjármuni úr getraunum ⁽⁴⁹⁾, vísar OPAK til skilyrða sem gilda um þá fjármuni, en þar er kveðið á um að aðstaðan verði að vera opin og í notkun í 40 ár, ella verði að endurgreiða féð. Enn fremur verði skilmálar slíkrar áætlunar að vera kunnir ef unnt eigi að vera að meta virði lóðarinnar með hliðsjón af annars konar skipulagsáætlun. Í ljósi þessa kemst OPAK að þeirri niðurstöðu að eingöngu sé hægt að meta leikvanginn sem eign undir íþróttamannvirki. Matið byggir því á samanburði við iðnaðarlóðir sem hafi verið seldar á svæðinu og til komi frádráttur á grundvelli þess að í núverandi skipulagsáætlun sé ekki að finna nein viðskiptasvæði sem skapi tekjur. OPAK kemst að þeirri niðurstöðu að markaðsverðið sé á bilinu 2 385 000 til 2 915 000 NOK og áætlar að söluvirðið sé 2 650 000 NOK.

Eftirlitsstofnunin bendir til að byrja með á að matið byggir ekki á neinni þeirra aðferða sem samtök norskra matsmanna kjósi helst. Það byggir heldur ekki á beinum samanburði við sambærilegar eignir.

Eftirlitsstofnunin viðurkennir þó að knattspyrnuleikvangur sé einstök gerð eignar og að beinn samanburður við aðrar tegundir eigna sé erfiður. Eftirlitsstofnunin telur enn fremur, að þar sem ekki liggi fyrir önnur skipulagsáætlun og vegna hins efnahagslega óhagræðis sem fylgi endurgreiðslukvöðinni ef gert yrði nýtt skipulag, endurspegli virðismat á grundvelli núverandi skipulagsáætlunar sennilega best virði lóðarinnar sem var yfirfærð. Eftirlitsstofnunin viðurkennir loks að erfiðleikum sé bundið að meta virði eigna sem eru skipulagðar undir íþróttastarfsemi og ekki megi nýta sem tekjuskapandi viðskiptasvæði samkvæmt gildandi skipulagsreglum. Við þessar aðstæður kemst eftirlitsstofnunin að þeirri niðurstöðu að aðferðin sem OPAK/Jacob Aarsheim beittu væri ásættanleg við mat á markaðsverði, enda þótt slíkt verð sé óhjákvæmilega óvissu háð. Eftirlitsstofnunin kemst t.d. að þeirri niðurstöðu að markaðsvirðið kunni að lækka enn vegna þess að félagið hafði þegar gert leigusamning um lóðina, en í augum kaupenda myndi það teljast kvöð á eigninni. Að þessum fyrirvörum gefnum kemst eftirlitsstofnunin að þeirri niðurstöðu að skýrslan sé nægilega ítarleg og rökstudd til að gefa nægjanlega góða mynd af líklegu virði.

⁽⁴⁹⁾ Fjármunir úr getraunum eru tekjur af getraunafyrirtækinu Norsk Tipping, sem er í rikiseigu. Samkvæmt reglum menningar- og kirkjumálaráðuneytisins verður slík aðstaða að vera opin í 40 ár eftir að smíði hennar er lokið. Sjá bæklinginn: „Om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2008“, kafla 4.9, http://www.regjeringen.no/upload/KKD/Idrett/V-0732B_web.pdf.

Þar eð sveitarstjórnin í Time yfirfærði eignina til Bryne FK fyrir 0 NOK á sama tíma og fyrir lá mat um að virði hennar væri u.þ.b. 2 650 000 NOK, er það niðurstaða eftirlitsstofnunarinnar að í viðskiptunum hafi verið gengið á ríkisfjármuni.

4.2. Efnahagslegur ávinningur fyrirtækis

- a) Er um efnahagslegan ávinning að ræða?

Þar eð eignin var yfirfærð til Bryne FK fyrir 0 NOK er skýr munur á greiddu verði og líklegu markaðsvirði eignarinnar. Eftirlitsstofnun EFTA kemst að þeirri niðurstöðu að Bryne FK hafi notið efnahagslegs ávinnings af viðskiptunum þar eð félagið þurfti ekki að greiða markaðsvirði fyrir lóðina.

- b) Bryne FK sem fyrirtæki í tengslum við reglur um ríkisaðstoð

Næsta skref er að leggja mat á hvort líta beri á Bryne FK sem fyrirtæki í tengslum við reglur um ríkisaðstoð. Í því skyni skal á það minnst að hugtakið fyrirtæki nær til sérhverrar einingar sem fæst við atvinnustarfsemi, óháð því hver lögformleg staða hennar er og hvernig hún er fjármögnuð, og að starfsemi, sem felst í sölu á vörum og þjónustu á tilteknum markaði, sé atvinnustarfsemi ⁽⁵⁰⁾.

Lið Bryne FK er skipað atvinnumönnum eða hálfatvinnumönnum og leikur nú í næstu deild fyrir neðan úrvalsdeildina, en lék í úrvalsdeildinni þegar viðskiptin fóru fram. Í ákvörðun Eftirlitsstofnunar EFTA um að hefja rannsókn var bráðabirgðaflokkun á Bryne FK sem fyrirtæki grundvölluð á því að hluti starfsemi félagsins, einkum þó kaup og sala á atvinnuleikmönnum, skemmtanahald í formi knattspyrnuleikja og framboð á auglýsingaplássi, virtist vera í boði á markaði og var því atvinnustarfsemi. Eftirlitsstofnunin fær ekki séð að ný rök, sem gætu breytt niðurstöðu hennar, hafi komið fram í hinu formlega rannsóknarferli. Niðurstaðan hljóti því að vera sú, að því er þessa starfsemi varðar, að Bryne FK sé fyrirtæki í tengslum við reglur um ríkisaðstoð.

Eftirlitsstofnun EFTA bendir hins vegar á að 89 prósent af heildarstarfsemi Bryne FK, mæld í fjölda klukkustunda, tengist knattspyrnustarfsemi sem er ekki atvinnumennska, einkum skipulagningu slíkrar starfsemi fyrir börn og ungmenni ⁽⁵¹⁾.

Samkvæmt dómaframkvæmd Evrópudómstólsins, fellur iðkun íþróttar því aðeins undir lögsögu EES-réttar að hún sé atvinnustarfsemi í skilningi EES-samningsins. Þetta myndi gilda um starfsemi atvinnumanna eða hálfatvinnumanna í knattspyrnu sem boðin er á markaði ⁽⁵²⁾. Eins og getið er að framan, einskorðaðist þessi starfsemi við félagið Bryne ASA. Á hinn bóginn er sú starfsemi Bryne FK, sem beinist að 600 ungum knattspyrnumönnum í félaginu, svo til eingöngu ekki rekin í hagnaðarskyni og þar er að miklu leyti um að ræða sjálfbodastarf foreldra og annarra ⁽⁵³⁾.

Næst ber að geta þess að í stjórnsýsluframkvæmd framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins hefur íþróttastarfsemi af þessu tagi í þágu barna og ungmenna ekki talist vera atvinnustarfsemi í tengslum við reglur um ríkisaðstoð. Í máli sem varðar opinberan stuðning við íþróttastarfsemi sem íþróttafélög atvinnumanna skipuleggja fyrir ungmenni í Frakklandi komst framkvæmdastjórnin að þeirri niðurstöðu að stuðningur við samfélagslegt nám, bóknám og íþróttatengt nám ungmenna gæti talist til almennra verkefna sem ríkinu beri að sinna á sviði menntunar. Að því marki sem menntun þessi tæki við af því sem áður var kallað „íþróttanám“, en héldi um leið í almenn einkenni þess og skipulag, myndi stuðningurinn sem um ræðir koma starfsemi á sviði menntunar til góða og því ekki falla undir samkeppni. Þar að auki beindist starfsemin sem naut stuðnings að hluta til að því að draga úr ofbeldi meðal stuðningsmanna, svo og að starfsemi fyrir íbúa í hverfinu. Framkvæmdastjórnin komst að þeirri niðurstöðu að skilgreina mætti slíka starfsemi á þann veg að hún stuðlaði að samfélagslegri menntun í viðum skilningi. Niðurstaða hennar varð því sú að viðkomandi ráðstafanir væru sambærilegar

⁽⁵⁰⁾ Sjá dóm EFTA-dómstólsins í máli E-5/07, *Private Barnehagers Landsforbund* gegn *Eftirlitsstofnun EFTA*, 78. mgr., og mál C-218/00 *Cisal* [2002] ECR I-691, 23. mgr.

⁽⁵¹⁾ Skjalnr. 485026 (athugasemdir þriðja aðila frá Bryne FK).

⁽⁵²⁾ Mál 13-76, *Donà* gegn *Mantero*, 12. mgr., [1976] ECR 1333.

⁽⁵³⁾ Skjalnr. 485026 (athugasemdir þriðja aðila frá Bryne fotballklubb).

við fræðslustarfsemi, sem væri á ábyrgð menntakerfisins, eitt almennra verkefna á vegum ríkisins ⁽⁵⁴⁾.

Í því tilliti er rétt að vekja athygli á því, að Knattspyrnusamband Noregs hefur bent á að í grundvallaratriðum sé það á ábyrgð hins opinbera að bjóða fram og skipuleggja íþróttastarfsemi fyrir börn og ungmenni á heimaslóðum. Félögin, í samvinnu við sveitarstjórnir og knattspyrnusambandið, axla mikla ábyrgð vegna þróunar á aðstöðu og skipulagi starfsemi á öllum stigum. Knattspyrnusambandið hefur að auki bent á að stjórnvöld í Noregi hafi itrekað lagt áherslu á jákvæð áhrif knattspyrnu í tengslum við félagslega aðlögun ⁽⁵⁵⁾.

Eins og knattspyrnusambandið hefur bent á, skipuleggja félögin knattspyrnustarfsemi fyrir börn og ungmenni og veita með því viðbót við menntun á sviði íþróttar, auk þess sem þau stuðla með því að félagslegri aðlögun og hreyfanleika. Eftirlitsstofnun EFTA telur því að líta megi á þá knattspyrnu í tómstundaskyni sem Bryne FK skipuleggur sem verkefni í almannabágu, sambærilegt starfsemi á sviði menntunar. Slík starfsemi sé því ekki atvinnustarfsemi í skilningi ákvæða EES-samningsins um ríkisaðstoð.

Með hliðsjón af því sem hér hefur verið rakið, kemst Eftirlitsstofnun EFTA að þeirri niðurstöðu, að því er varðar þá starfsemi sem ekki er stunduð í atvinnuskyni, að ekki sé unnt að líta á Bryne FK sem fyrirtæki í tengslum við reglur um ríkisaðstoð.

c) Enginn ávinningur fyrir atvinnustarfsemi félagsins

Framkvæmdastjórn Evrópusambandsins hefur komist að þeirri niðurstöðu, að ef íþróttafélag fæst við bæði atvinnustarfsemi og starfsemi sem er ekki atvinnustarfsemi, sé ekki um að ræða ríkisaðstoð ef félagið tryggir, með aðskildu bókhaldi, að atvinnustarfsemin njóti ekki neins ávinnings ⁽⁵⁶⁾. Næsta skref er því að meta hvort atvinnustarfsemi á vegum félagsins hafi í raun notið ávinningsins sem fólst í yfirfærslu eignar fyrir verð sem var undir áætluðu markaðsverði.

Í upphafi verður að benda á að þegar viðskiptin fóru fram skiptist félagið í tvo lögaðila, þ.e.a.s. Bryne FK og Bryne Fotball ASA. Skipting verkefna og efnahagsleg tengsl milli eininganna tveggja komu fram í samstarfssamningi sem félagið og fyrirtækið gerðu á árinu 2000.

Samkvæmt samstarfssamningnum milli eininganna tveggja var það í verkahring Bryne Fotball ASA að sinna atvinnustarfseminni, s.s. styrktarsamningum, sölu á sjónvarps- og fjölmiðlaréttindum, framboði á auglýsingaplássi á leikvanginum, sölu og leyfisúthlutun fyrir búnað handa stuðningsmönnum og nýtingu á leikmönnum og nafni félagsins og einkennismerki í hagnaðarskyni, miðasölu á heimaleiki liðsins og samningum um bingóspil (grein 2.1).

Bryne FK hafði á hinn bóginn umsjón með allri íþróttastarfsemi, m.a. þjálfun og leikjum, öllum opinberum skyldum samkvæmt íþróttareglum knattspyrnusambandsins, margvíslegri starfsemi, sem tengist fjáröflun fyrir þann hluta félagsins sem snýr ekki að atvinnuönnunum, og með rekstri leikvangsins, að auglýsingum frátöldum.

Enda þótt Bryne FK hafi formlega verið vinnuveitandi atvinnuleikmannanna og aðstoðarmanna og formlegur aðili að samningum sem vörðuðu sölu, kaup og leigu á leikmönnum, hvíldu allar fjárhagslegar skuldbindingar vegna þessa ⁽⁵⁷⁾ á herðum Bryne Fotball ASA. Þar að auki skyldi Bryne Fotball ASA halda eftir öllum hreinum hagnaði þegar allur fjárhagslegur kostnaður væri greiddur (grein 4.2). Loks skyldi Bryne Fotball ASA ráða allt skrifstofufólk og greiða því laun (grein 5.1).

Samkvæmt samningnum var leikvangurinn sem slíkur á ábyrgð Bryne FK. Bryne Fotball ASA skyldi greiða 150 000 NOK á ári fyrir afnot af leikvanginum almennt og 10 000 NOK fyrir hvern opinberan leik Bryne FK (grein 4.2). Bryne Fotball ASA átti jafnframt að greiða Bryne FK árlegt gjald fyrir réttinn til að nýta nafn félagsins og einkennismerki og fyrir að nýta sér

⁽⁵⁴⁾ Mál N 118/00 Subventions publiques aux clubs sportifs professionnels (France).

⁽⁵⁵⁾ Skjalnr. 484855, athugasemdir þriðja aðila frá Knattspyrnusambandi Noregs dagsett 3. júlí 2008.

⁽⁵⁶⁾ Sjá ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar í máli N 118/00, sem vísað er til hér á undan.

⁽⁵⁷⁾ Skuldbindingar þessar varða einkum greiðslu fyrir kaupverð leikmanna, þjálfara og stoðfólks, svo og laun þeirra og aðrar þóknarir. Fyrirtækið átti einnig að greiða almannatryggingagjald fyrir starfsmennina og standa straum af kaupum á búnaði, æfingahelgum, ferðakostnaði í tengslum við leiki og æfingar að heiman og vegna leigu á leikvöllum og leikvöngum.

leikmennina í hagnaðarskyni (grein 4.3). Þá skyldi Bryne FK fá greiðslu ef atvinnumannaliðið notaði eignir félagsins, s.s. leikvanginn og nafn þess og einkennismerki. Bryne FK staðhæfði í greinargerð sinni til Eftirlitsstofnunar EFTA að þetta væri markaðslegt aukagjald þó að félagið hafi ekki lagt fram nein gögn að því er varðar útreikning á þessu aukagjaldi.

Segja má að með samstarfssamningnum stundi Bryne FK viðbótarfjárfestun, einkum útleigu á leikvanginum og nafni félagsins og einkennismerki til Bryne Fotball ASA. Þessi starfsemi er af því taginu að hún getur, almennt séð, farið fram á markaði í samkeppni við aðra rekstraraðila og fellur þar af leiðandi undir skilgreiningu á atvinnustarfsemi. Í málinu sem hér er til umfjöllunar, voru áhrifin af greiðslunni frá hlutafélaginu fyrir afnot af leikvagninum og nafni félagsins og einkennismerki þess í raun til að tryggja að engin fjármögnun, sem átti að renna til knattspyrnustarfseminnar í tómstundaskyni, rynni til starfsemi sem tengdist atvinnuknattspyrnu. Tekjurnar sem Bryne FK aflaði með þessu fyrirkomulagi virðast því hafa runnið aftur til þeirrar knattspyrnustarfsemi Bryne FK, sem tengist ekki atvinnumennsku.

Eins og komið hefur fram áður greiddi Bryne Fotball ASA allan kostnað, sem lýtur að atvinnumannaliðinu, og ef atvinnumannaliðið notar eignir Bryne FK fær félagið þóknun fyrir. Einnig skal á það bent að öll viðskiptastarfsemi (s.s. auglýsingar, o.s.frv.) sem tengist atvinnumennsku í knattspyrnu fer fram innan Bryne Fotball ASA⁽⁵⁸⁾. Eins og greint er frá hér að framan, var kveðið á um það í samningnum við sveitarstjórnina í Time að lóðin undir leikvanginn færi til Bryne FK en ekki Bryne Fotball ASA. Við þessar aðstæður litur Eftirlitsstofnun EFTA svo á að samstarfssamningurinn tryggi að starfsemi, sem lýtur að atvinnumannaliðinu og tengdri viðskiptastarfsemi, njóti ekki ávinnings af hvers kyns aðstoð til Bryne FK, þar eð bókhald vegna þessarar starfsemi er aðgreint frá bókhaldi Bryne FK.

Eftirlitsstofnun EFTA bendir enn fremur á að Bryne FK hafi fullyrt að öll starfsemi félagsins færi fram á lóð leikvangsins, en allt að 89 prósent þeirrar starfsemi er ekki tekjuskapandi. Það þýðir að eignin er einkum notuð undir eigin kjarnastarfsemi félagsins, þ.e. knattspyrnuíðkun í frístundaskyni fyrir íbúana, einkum þó börn og ungmenni.

Við þessar aðstæður kemst Eftirlitsstofnun EFTA að þeirri niðurstöðu að tekjuskapandi starfsemi Bryne FK sé greinilega hliðarverkefni og sé liður í að uppfylla meginmarkmið félagsins⁽⁵⁹⁾.

Að auki bendir Eftirlitsstofnun EFTA á það, sérstaklega í tengslum við útleigu á knattspyrnuleikvanginum, að sætafjöldi á umræddum leikvangi sé takmarkaður og að hann sé ekki í stóru bæjarfélagi. Þannig má ætla að aðrir aðilar en Bryne Fotball ASA hafi ekki verulegan áhuga á að nota leikvanginn, að hann skapi litlar tekjur og þar af leiðandi myndu einkafjárfestar sem sækjast eftir hagnaði hafa á honum takmarkaðan áhuga. Þá er mikilvægt að geta þess, eins og fram kemur í skýrslu OPAK, að engin viðskiptasvæði tengjast leikvanginum og að hann á ekki í samkeppni við verslanakjarna eða skrifstofuhúsnæði á svæðinu.

Vorið 2004, þ.e. um það bil hálfu ári eftir að viðskiptin fóru fram, lagðist öll starfsemi Bryne Fotball ASA af og atvinnustarfsemin fluttist til Bryne FK. Bryne FK hefur enn fremur staðfest að félagið haldi ekki aðskilið bókhald fyrir mismunandi starfsemi innan félagsins.

Þar eð yfirfærsla eignarinnar er einangruð viðskipti er ofangreint mat byggt á skipulagi félagsins á þeim tíma sem viðskiptin fóru fram. Mat á hugsanlegum hliðaráhrifum á atvinnustarfsemi félagsins í kjölfar samrunans væri réttlætanlegt ef visbendingar væru um að með því hefði verið ætlunin að fara í kringum reglur um ríkisaðstoð, með því að beina efanahagslegum ávinningi um einingu sem stundar ekki atvinnustarfsemi. Í málinu sem hér er til umfjöllunar

⁽⁵⁸⁾ Samkvæmt samstarfssamningnum sem var í gildi á þessum tíma var það í verkahring Bryne Fotball ASA, ekki Bryne FK, að sjá um styrktarsamninga, sölu á sjónvarps- og fjölmiðlaréttindum, framboð á auglýsingaplássi á leikvanginum, sölu og leyfisúthlutun fyrir búnað handa stuðningsmönnum og nýtingu á leikmönnum og nafni félagsins og einkennismerki í hagnaðarskyni. Bryne Fotball ASA hafði einnig umsjón með miðasölu fyrir heimaleiki liðsins. Enda þótt kaup og sala á atvinnuleikmönnum væri meðal þess sem Bryne FK skyldi sinna skv. grein 2.5 í samningnum, var það Bryne Fotball ASA sem hafði með höndum að greipa kaupverð leikmanna og laun til þeirra. Annað verður því ekki séð en að sú starfsemi, sem Eftirlitsstofnun EFTA skilgreinir sem atvinnustarfsemi og til þess fallinn að hafa áhrif á viðskipti og samkeppni innan EES, hafi farið fram á vegum Bryne Fotball ASA á þeim tíma þegar viðskiptin fóru fram.

⁽⁵⁹⁾ Mál framkvæmdastjórnarinnar N 558/2005 – Stuðningur við að koma á fót atvinnustarfsemi (Pólland). Í máli nr. N 234/2007 Efling rannsóknna og þróunar og nýsköpunar (Spánn), 38. mgr., kemur einnig fram að rannsóknastofnanir sem fást ekki aðallega við atvinnustarfsemi geti engu að síðar, stundað rannsóknir fyrir hönd fyrirtækja gegn þóknun án þess að teljast vera fyrirtæki í tengslum reglur um ríkisaðstoð.

hefur Eftirlitsstofnun EFTA engar vísbendingar um að búið hafi verið að skipuleggja samruna Bryne FK og Bryne Fotball ASA, sem síðar varð, þegar eignin var yfirfærð, að samruninn hafi á einhvern hátt tengst yfirtöku félagsins á lóðinni eða að með honum hafi á annan hátt verið ætlunin að fara í kringum reglur EES um ríkisaðstoð.

Eftirlitsstofnun EFTA kemst því að þeirri niðurstöðu að aðstoðin, sem Bryne FK var veitt með yfirfærslu lóðarinnar sem leikvangurinn var byggður á, hafi ekki verið atvinnustarfsemi félagsins til ávinnings.

4.3. Niðurstaða um yfirfærslu eigna með auðkennunum 2/70 og 2/32 til Bryne FK

Með hliðsjón af því sem hér hefur verið rakið, kemst Eftirlitsstofnun EFTA að þeirri niðurstöðu að yfirfærsla eignarinnar Bryne til FK hafi ekki falið í sér ríkisaðstoð í skilningi 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins.

5. Niðurstaða

Á grundvelli matsins, sem hér hefur verið lýst, kemst Eftirlitsstofnun EFTA að þeirri niðurstöðu að ekki sé unnt að sýna fram á að þau þrennu viðskipti sem ákvörðun þessi fjallar um hafi falið í sér ríkisaðstoð í skilningi 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins.

ÁKVÖRÐUNIN ER SVOHLJÓÐANDI:

1. gr.

Eftirlitsstofnun EFTA telur að sala sveitarstjórnarinnar í Time á eignunum, sem eru skráðar með auðkennunum 1/151, 1/301, 1/630 (til Grunnsteinen), auðkenninu 4/165 (til Bryne Industripark AS) og auðkennunum 2/72 og 2/32 til Bryne FK, hafi ekki falið í sér ríkisaðstoð í skilningi 61. gr. EES-samningsins.

2. gr.

Ákvörðun þessari er beint til Konungsríkisins Noregs.

3. gr.

Fullgild er aðeins ensk útgáfa þessarar ákvörðunar.

Gjört í Brussel 23. júlí 2009.

Fyrir hönd Eftirlitsstofnunar EFTA

Per Sanderud

Forseti

Kristján A. Stefánsson

Stjórnarmaður

EFTA-DÓMSTÓLLINN

DÓMUR DÓMSTÓLSINS

2011/EES/27/02

10. desember 2010

í máli E-1/10

Periscopus AS

gegn

Oslo Børs ASA og Erik Must AS

(Tilskipun 2004/25/EB – Yfirtaka – Skyldubundið yfirtökutilboð – Leiðrétting á tilboðsverði – Skýrt ákvarðaðar kringumstæður og skilyrði – Vísan til markaðsverðs)

Hinn 10. desember 2010 felldi dómstóllinn dóm í máli E-1/10 milli Periscopus AS og Oslo Børs AS og Erik Must AS – Beiðni Oslo tingrett (Héraðsdóms Óslóar) í Noregi samkvæmt 34. gr. samningsins milli EFTA-ríkjanna um stofnun eftirlitsstofnunar og dómstóls varðandi túlkun á 4. mgr. 5. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2004/25/EB frá 21. apríl 2004 um yfirtökutilboð, með áorðnum breytingum samkvæmt aðlögunarákvæðum í bókun 1 við EES-samninginn. Dóminn skipuðu dómarmenn Carl Baudenbacher, forseti og framsögumaður, Þorgeir Örlygsson og Henrik Bull. Dómsorðin eru svofelld:

Af annarri undirgrein 4. mgr. 5. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2004/25/EB frá 21. apríl 2004 um yfirtökutilboð leiðir, að óheimilt sé að setja í landslög ákvæði þar sem kveðið er á um að verð, sem bjóða skal í skyldubundnu yfirtökutilboði, sé leiðrétt þannig að það sé að minnsta kosti jafn hátt og „markaðsverð“ við aðstæður þar sem ljóst er að „markaðsverð“ sé hærra en það verð sem reiknað er út samkvæmt þeirri meginreglu sem mælt er fyrir um í samræmi við fyrstu undirgrein 4. mgr. 5. gr., án þess að útskýrt sé frekar hvað felist í hugtakinu „markaðsverð“. Einkum sé frekari skýringa þörf á því hvaða tímabil beri að leggja til grundvallar þegar „markaðsverð“ er ákvarðað, hvort reikna beri út „markaðsverð“ á grundvelli vegins meðalverðs, eður ei, og hvort nauðsynlegt sé að miða við að endanleg viðskipti með hlutabréf hafi farið fram, eða hvort heimilt er að miða við fram sett tilboð um kaup og sölu.

DÓMUR DÓMSTÓLSINS**2011/EES/27/03****10. desember 2010****í máli E-2/10****Þór Kolbeinsson**

gegn

Íslenska ríkinu

(Heilsa og öryggi starfsmanna – Tilskipanir nr. 89/391/EBE og 92/57/EBE – 3. gr. EES-samningsins – Ábyrgð vinnuveitenda og starfsmanna á vinnuslysum – Skaðabótaábyrgð ríkis)

Hinn 10. desember 2010 felldi dómstóllinn dóm í máli E-2/10 milli Þórs Kolbeinssonar og Íslenska ríkisins – Beiðni Héraðsdóms Reykjavíkur samkvæmt 34. gr. samningsins milli EFTA-ríkjanna um stofnun eftirlitsstofnunar og dómstóls varðandi túlkun á tilskipun ráðsins 89/391/EBE frá 12. júní 1989 um lögleiðingu ráðstafana er stuðla að bættu öryggi og heilsu starfsmanna á vinnustöðum og á tilskipun ráðsins 92/57/EBE frá 24. júní 1992 um framkvæmd lágmarkskrafna um öryggi og hollustuhætti á bráðabirgða- eða færanlegum byggingarsvæðum (áttundu sértilskipunar í skilningi 1. mgr. 16. gr. tilskipunar 89/391/EBE). Dóminn skipuðu dómaramir Carl Baudenbacher, forseti, Þorgeir Örlygsson og Henrik Bull (framsögumaður). Dómsorðin eru svofelld:

1. Einungis í undantekningartilvikum samræmist það tilskipun ráðsins nr. 89/391/EBE frá 12. júní 1989 um lögleiðingu ráðstafana er stuðla að bættu öryggi og heilsu starfsmanna á vinnustöðum og tilskipun ráðsins nr. 92/57/EBE frá 24. júní 1992 um framkvæmd lágmarkskrafna um öryggi og hollustuhætti á bráðabirgða- eða færanlegum byggingarsvæðum (áttundu sértilskipunar í skilningi 1. mgr. 16. gr. tilskipunar nr. 89/391/EBE), túlkunum ljósi 3. gr. EES-samningsins, að gera starfsmann ábyrgan fyrir öllu eða meginhluta tjóns sem hann hefur beðið vegna vinnuslyss á grundvelli skaðabótareglna landsréttar um eigin sök, þegar fyrir liggur að vinnuveitandi hefur ekki að eigin frumkvæði farið að reglum um öryggi og heilsu á vinnustað.

Meðal undantekningartilvika má nefna þegar starfsmaður hefur sjálfur valdið slysi af ásetningi eða stórfelldu gáleysi. Jafnvel í slíkum tilvikum myndi alger höfnun skaðabóta þó eigi síður vera úr hófi íþyngjandi og ekki í samræmi við tilskipanirnar, nema svo sérstaklega hátti til að starfsmaður hafi átt talsvert meiri sök á slysi en vinnuveitandi.

2. EES-ríki getur borið skaðabótaábyrgð vegna brota á þeirri reglu um eigin sök sem felst í tilskipunum 89/391 og 92/57, túlkunum í ljósi 3. gr. EES-samningsins. Sú skaðabótaábyrgð er háð því að brotið teljist nægilega alvarlegt. Það er í verkahring landsdómstólsins að skera úr um hvort þessu skilyrði sé fullnægt í því máli sem hann hefur til umfjöllunar, í samræmi við viðurkennda dómaframkvæmd um skaðabótaábyrgð ríkja vegna brota á EES-reglum.

DÓMUR DÓMSTÓLSINS**2011/EES/27/04****frá 18. október 2010****í máli E-3/10****Eftirlitsstofnun EFTA gegn íslenska ríkinu**

(Vanefndir samningsaðila á skuldbindingum sínum – Tilskipun 2002/87/EB um viðbótareftirlit með lánastofnunum, váttryggingafélögum og verðbréfafyrirtækjum sem eru hluti af fjármálasamsteypu)

Hinn 18. október 2010 felldi dómstóllinn dóm í máli E-3/10, Eftirlitsstofnun EFTA gegn íslenska ríkinu—Krafa þess efnis að dómstóllinn lýsi yfir að með því að setja ekki, eða tilkynna Eftirlitsstofnun EFTA ekki, ákvæði sem eru nauðsynleg vegna lögtöku gerðarinnar sem um getur í lið 31ea í IX. viðauka við EES-samninginn, þ.e. tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/87/EB frá 16. desember 2002 um viðbótareftirlit með lánastofnunum, váttryggingafélögum og verðbréfafyrirtækjum sem eru hluti af fjármálasamsteypu og um breytingu á tilskipunum ráðsins 73/239/EBE, 79/267/EBE, 92/49/EBE, 92/96/EBE, 93/6/EBE og 93/22/EBE og á tilskipunum Evrópuþingsins og ráðsins 98/78/EB og 2000/12/EB, með áorðnum breytingum samkvæmt aðlögunarákvæðum í bókun 1 við EES-samninginn, innan tilskilins tíma, hafi íslenska ríkið vanefnt skuldbindingar sínar samkvæmt 32. gr. þeirrar gerðar og 7. gr. EES-samningsins. Dóminn skipuðu dómaramir Carl Baudenbacher, forseti, Þorgeir Örlygsson og Henrik Bull (framsögumaður). Dómsorðin eru svofelld:

Dómstóllinn fellir eftirgreindan dóm:

1. Dómstóllinn lýsir yfir að með því setja ekki innan tilskilins tíma ákvæði sem eru nauðsynleg vegna lögtöku gerðarinnar sem um getur í lið 31ea í IX. viðauka við EES-samninginn, þ.e. tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/87/EB frá 16. desember 2002 um viðbótareftirlit með lánastofnunum, váttryggingafélögum og verðbréfafyrirtækjum sem eru hluti af fjármálasamsteypu og um breytingu á tilskipunum ráðsins 73/239/EBE, 79/267/EBE, 92/49/EBE, 92/96/EBE, 93/6/EBE og 93/22/EBE og á tilskipunum Evrópuþingsins og ráðsins 98/78/EB og 2000/12/EB, með áorðnum breytingum samkvæmt aðlögunarákvæðum í bókun 1 við EES-samninginn, hafi íslenska ríkið vanefnt skuldbindingar sínar samkvæmt 32. gr. þeirrar gerðar og 7. gr. EES-samningsins.
2. Íslenska ríkið greiði málskostnað.

ÚRSKURÐUR DÓMSTÓLSINS**2011/EES/27/05****frá 31. janúar 2011****í máli E-13/10****Aleris Ungplan gegn Eftirlitsstofnun EFTA**

(Eftirlitsstofnun EFTA neitar að hefja rannsókn vegna meintra vanefnda EES-ríkis á skuldbindingum sínum á sviði opinberra innkaupa – Mál sem eru dómtæk – Málssóknarréttur)

Hinn 31. janúar 2011 úrskurðaði dómstóllinn í máli E-13/10: Aleris Ungplan AS gegn Eftirlitsstofnun EFTA – Krafa samkvæmt annarri málsgrein 36. gr. samningsins milli EFTA-ríkjanna um stofnun eftirlitsstofnunar og dómstóls þess efnis að dómstóllinn ógildi ákvörðun Eftirlitsstofnunar EFTA 248/10/ COL frá 21. júní 2010 um innkaup á umönnunarþjónustu fyrir ungmenni í Noregi. Dóminn skipuðu dómaramir Carl Baudenbacher, forseti, Þorgeir Örlygsson (framsögumaður) og Per Christiansen. Dómsorðin eru svofelld:

1. Kröfunni er vísað frá þar sem hún er ekki tæk til efnislegrar úrlausnar.
2. Sóknaraðili greiði málskostnað.

EB-STOFNANIR

FRAMKVÆMDASTJÓRNIN

Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja
(mál COMP/M.6162 – Pfizer/Ferrosan Consumer Healthcare Business)

2011/EES/27/06

1. Framkvæmdastjórninni barst 2. maí 2011 tilkynning samkvæmt 4. gr. reglugerðar ráðsins (EB) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ og í kjölfar vísunar samkvæmt 5. mgr. 4. gr. sömu reglugerðar um fyrirhugaða samfylkingu þar sem bandaríska fyrirtækið Pfizer Inc. („Pfizer“) öðlast með hlutafjárkaupum að fullu yfirráð, í skilningi staflíðar b) í 1. mgr. 3. gr. samrunareglugerðar EB, í heilsuvörudeild danska fyrirtækisins Ferrosan Holding A/S („Ferrosan“).
2. Starfsemi hlutaðeigandi fyrirtækja er sem hér segir:
 - Pfizer: alþjóðlegt líftækni- og lyfjafyrirtæki, sem skráð er í kauphöll og stundar rannsóknir, m.a. við að uppgötva, þróa, framleiða, markaðssetja og selja ný lyf fyrir menn og dýr
 - Ferrosan: Heilsuvörudeild Ferrosan Holding A/S. Kaupin taka ekki til lækningatækjadeildar Ferrosan
3. Frumathugun framkvæmdastjórnarinnar hefur leitt í ljós að samfylkingin, sem tilkynnt hefur verið, geti fallið undir gildissvið samrunareglugerðar EB. Fyrirvari er þó um endanlega ákvörðun.
4. Hagsmunaaðilar eru hvattir til að senda framkvæmdastjórninni athugasemdir sem þeir kunna að hafa fram að færa um hina fyrirhuguðu samfylkingu.

Athugasemdir verða að berast framkvæmdastjórninni innan tíu daga frá því að tilkynning þessi birtist í Stjtið. ESB (C 141, 12. maí 2011). Þær má senda með símbréfi (faxnr. +32 (0)22 96 43 01), með rafpósti á netfangið COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu eða í pósti, með tilvísuninni COMP/M.6162 – Pfizer/Ferrosan Consumer Healthcare Business, á eftirfarandi pósthfang:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Brussels

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 24, 29.1.2004, bls. 1 („samrunareglugerð EB“).

**Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja
(mál COMP/M.6184 – Indorama/Sinterama/Trevira)**

2011/EES/27/07

1. Framkvæmdastjórninni barst 2. maí 2011 tilkynning samkvæmt 4. gr. reglugerðar ráðsins (EB) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ um fyrirhugaða samfylkingu þar sem tælenska fyrirtækið Indorama Ventures Public Company Limited („Indorama“), sem lýtur endanlegum yfirláðum Canopus International Ltd frá Málitíus og hins ítalska Sinterama S.p.A („Sinterama“), sem lýtur endanlegum yfirláðum lúxemborgska fyrirtækisins Compagnie de l'Ours Sarl, öðlast með hlutafjárkaupum í sameiningu yfirláð, í skilningi staflíðar b) í 1. mgr. 3. gr. samrunareglugerðar EB, í þýska fyrirtækinu Trevira GmbH („Trevira“).
2. Starfsemi hlutaðeigandi fyrirtækja er sem hér segir:
 - Indorama: framleiðsla og sala á PET-resíni, PET-formótum og PET-flöskum, framleiðsla og sala á PTA, framleiðsla og sala á pólýesterflögum, stutttréfum, samfelldu garni og kambgarni
 - Sinterama: framleiðsla og sala á samfelldu garni úr pólýester
 - Trevira: framleiðsla og sala á pólýesterflögum, stutttréfum og samfelldu garni
3. Frumathugun framkvæmdastjórnarinnar hefur leitt í ljós að samfylkingin, sem tilkynnt hefur verið, geti fallið undir gildissvið samrunareglugerðar EB. Fyrirvari er þó um endanlega ákvörðun.
4. Hagsmunaaðilar eru hvattir til að senda framkvæmdastjórninni athugasemdir sem þeir kunna að hafa fram að færa um hina fyrirhuguðu samfylkingu.

Athugasemdir verða að berast framkvæmdastjórninni innan tíu daga frá því að tilkynning þessi birtist í Stjtið. ESB (C 140, 11. maí 2011). Þær má senda með símbréfi (faxnr. +32 (0)22 96 43 01), með rafpósti á netfangið COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu eða í pósti, með tilvísuninni COMP/M.6184 – Indorama/Sinterama/Trevira, á eftirfarandi pósthfang:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Brussels

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 24, 29.1.2004, bls. 1 („samrunareglugerð EB“).

**Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja
(mál COMP/M.6186 – Advent/Towergate Businesses)**

2011/EES/27/08

Mál sem kann að verða tekið fyrir samkvæmt einfaldaðri málsmeðferð

1. Framkvæmdastjórninni barst 26. apríl 2011 tilkynning samkvæmt 4. gr. reglugerðar ráðsins (EB) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ um fyrirhugaða samfylkingu þar sem tilteknir sjóðir sem lúta yfirráðum bandaríska fyrirtækisins Advent International Corporation („Advent“) öðlast með hlutafjárkaupum að fullu yfirráð, í skilningi staflíðar b) í 1. mgr. 3. gr. samrunareglugerðar EB, í bresku fyrirtækjunum Towergate Partnership Limited, Cullum Capital Ventures Limited, Countrywide Insurance Management Limited og Powerplace Insurance Services Limited (einu nafni „Towergate Businesses“).
2. Starfsemi hlutaðeigandi fyrirtækja er sem hér segir:
 - Advent: alþjóðlegt félag sem fjárfestir í óskráðum félögum í ýmsum atvinnugreinum, m.a. fjármálaþjónustu, fjölmiðlun, fjarskiptum, upplýsingatækni, smásölu, iðnaði og lyfjafyrirtækjum
 - Towergate Businesses: váttryggingamiðlunarþjónusta í Bretlandi
3. Frumathugun framkvæmdastjórnarinnar hefur leitt í ljós að samfylkingin, sem tilkynnt hefur verið, geti fallið undir gildissvið samrunareglugerðar EB. Fyrirvari er þó um endanlega ákvörðun. Hafa ber í huga að þetta mál kann að verða tekið fyrir samkvæmt málsmeðferðinni sem kveðið er á um í tilkynningu framkvæmdastjórnarinnar um einfaldaða málsmeðferð við meðhöndlun tiltekinnar samfylkinga samkvæmt samrunareglugerð EB ⁽²⁾.
4. Hagsmunaaðilar eru hvattir til að senda framkvæmdastjórninni athugasemdir sem þeir kunna að hafa fram að færa um hina fyrirhuguðu samfylkingu.

Athugasemdir verða að berast framkvæmdastjórninni innan tíu daga frá því að tilkynning þessi birtist í Stjtið. ESB (C 140, 11. maí 2011). Þær má senda með símbréfi (faxnr. +32 (0)22 96 43 01), með rafpósti á netfangið COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu eða í pósti, með tilvísuninni COMP/M.6186 – Advent/Towergate Businesses, á eftirfarandi pósthfang:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Brussels

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 24, 29.1.2004, bls. 1 („samrunareglugerð EB“).

⁽²⁾ Stjtið. ESB C 56, 5.3.2005, bls. 32 („tilkynning um einfaldaða málsmeðferð“).

Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja**2011/EES/27/09****(mál COMP/M.6188 – Vitol/Helios/Shell/Plateau Holding/BV 3)****Mál sem kann að verða tekið fyrir samkvæmt einfaldaðri málsmeðferð**

1. Framkvæmdastjórninni barst 4. maí 2011 tilkynning samkvæmt 4. gr. reglugerðar ráðsins (EB) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ um fyrirhugaða samfylkingu þar sem hollenska fyrirtækið Vitol Holding B.V. („Vitol“), hið ens-velska Helios Investments Partners LLP („Helios“) og hið ensk-velska Royal Dutch Shell plc („Shell“) öðlast í sameiningu yfirráð, í skilningi staflíðar b) í 1. mgr. 3. gr. samrunareglugerðar EB, í hollensku fyrirtækjunum Plateau Holding B.V. („Plateau“) og BV3 („BV3“).
2. Starfsemi hlutaðeigandi fyrirtækja er sem hér segir:
 - Vitol: sjálfstæður seljandi ýmiss konar hrávöru (hráolíu, olíuvara, fljótandi jarðgass, jarðgass, kola, orku og losunarkvóta fyrir kolefni) og fjármálagerninga sem tengjast einkum olíu- og gasiðnaði
 - Helios: fjárfestingarfyrirtæki í einkaeigu sem beinir sjónum sínum aðallega að Afríkuríkjum og fjárfestir í óskráðum félögum
 - Shell: rannsóknir, framleiðsla og sala á olíu og jarðgasi um heim allan, framleiðsla og sala á olíuvörum og iðefnum, orkuframleiðsla og orkuframleiðsla með endurnýjanlegum orkugjöfum
 - Plateau: fjárfestingareignarhaldsfélag sem í kjölfar viðskiptanna á núverandi, fráliggjandi dreifingardeild Shell fyrir gas-, olíu- og jarðolíuafurðir í 14 Afríkuríkjum
 - BV3: sameiginlegt fyrirtæki sem stofnað verður síðar og á, eftir viðskiptin, núverandi framleiðslueiningar Shell á smurefnum og heildsöludreifingu á smurefnum í sjö Afríkuríkjum
3. Frumathugun framkvæmdastjórnarinnar hefur leitt í ljós að samfylkingin, sem tilkynnt hefur verið, geti fallið undir gildissvið samrunareglugerðar EB. Fyrirvari er þó um endanlega ákvörðun. Hafa ber í huga að þetta mál kann að verða tekið fyrir samkvæmt málsmeðferðinni sem kveðið er á um í tilkynningu framkvæmdastjórnarinnar um einfaldaða málsmeðferð við meðhöndlun tiltekinnar samfylkinga samkvæmt samrunareglugerð EB ⁽²⁾.
4. Hagsmunaaðilar eru hvattir til að senda framkvæmdastjórninni athugasemdir sem þeir kunna að hafa fram að færa um hina fyrirhuguðu samfylkingu.

Athugasemdir verða að berast framkvæmdastjórninni innan tíu daga frá því að tilkynning þessi birtist í Stjtið. ESB (C 142, 13. maí 2011). Þær má senda með símbréfi (faxnr. +32 (0)22 96 43 01), með rafpósti á netfangið COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu eða í pósti, með tilvísuninni COMP/M.6188 – Vitol/Helios/Shell/Plateau Holding/BV 3, á eftirfarandi póstfang:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Brussels

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 24, 29.1.2004, bls. 1 („samrunareglugerð EB“).

⁽²⁾ Stjtið. ESB C 56, 5.3.2005, bls. 32 („tilkynning um einfaldaða málsmeðferð“).

Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja**2011/EES/27/10****(mál COMP/M.6195 – Holcim/Basalt/H + B Grondstoffen JV)****Mál sem kann að verða tekið fyrir samkvæmt einfaldaðri málsmeðferð**

1. Framkvæmdastjórninni barst 3. maí 2011 tilkynning samkvæmt 4. gr. reglugerðar ráðsins (EB) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ um fyrirhugaða samfylkingu þar sem hollenska fyrirtækið Holcim Grondstoffen B.V. („Holcim“), sem lýtur yfirráðum svissnesku samsteypunnar Holcim Group, og þýska fyrirtækið Basalt Union GmbH („Basalt“), sem tilheyrir Werhahn-samsteypunni, öðlast með hlutafjárkaupum í nýstofnuðu, sameiginlegu fyrirtæki í sameiningu yfirráð, í skilningi staflaðar b) í 1. mgr. 3. gr. samrunareglugerðar EB, í hollenska fyrirtækinu H+B Grondstoffen C.V. („JV“).
2. Starfsemi hlutaðeigandi fyrirtækja er sem hér segir:
 - Holcim: viðskipti með steinefni í Hollandi. Holcim-samsteypun stundar framleiðslu og dreifingu á sementi, framleiðslu, vinnslu og dreifingu á steinefnum, blandaðri steypu, forsteypum steypuvörum og jarðbiki
 - Basalt: viðskipti með steinefni í Hollandi. Werhahn-samsteypun hefur ýmiss konar starfsemi með höndum, m.a. framleiðslu á steinefnum, jarðbiki og byggingarefnum, vinnslu og sölu á flögusteini, bókunarvörum, eldhúsáhöldum, snyrtivörum, auk þess sem hún stundar fasteignaviðskipti og starfar í fjármálageiranum
 - JV: viðskipti með steinefni í Hollandi
3. Frumathugun framkvæmdastjórnarinnar hefur leitt í ljós að samfylkingin, sem tilkynnt hefur verið, geti fallið undir gildissvið samrunareglugerðar EB. Fyrirvari er þó um endanlega ákvörðun. Hafa ber í huga að þetta mál kann að verða tekið fyrir samkvæmt málsmeðferðinni sem kveðið er á um í tilkynningu framkvæmdastjórnarinnar um einfaldaða málsmeðferð við meðhöndlun tiltekinnar samfylkinga samkvæmt samrunareglugerð EB ⁽²⁾.
4. Hagsmunaaðilar eru hvattir til að senda framkvæmdastjórninni athugasemdir sem þeir kunna að hafa fram að færa um hina fyrirhuguðu samfylkingu.

Athugasemdir verða að berast framkvæmdastjórninni innan tíu daga frá því að tilkynning þessi birtist í Stjtið. ESB (C 141, 12. maí 2011). Þær má senda með símbréfi (faxnr. +32 (0)22 96 43 01), með rafpósti á netfangið COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu eða í pósti, með tilvísuninni COMP/M.6195 – Holcim/Basalt/H + B Grondstoffen JV, á eftirfarandi pósthfang:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Brussels

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 24, 29.1.2004, bls. 1 („samrunareglugerð EB“).

⁽²⁾ Stjtið. ESB C 56, 5.3.2005, bls. 32 („tilkynning um einfaldaða málsmeðferð“).

Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja
(mál COMP/M.6221 – Colgate Palmolive/Sanex Business)

2011/EES/27/11

1. Framkvæmdastjórninni barst 28. apríl 2011 tilkynning samkvæmt 4. gr. reglugerðar ráðsins (EB) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ um fyrirhugaða samfylkingu þar sem fyrirtækin Colgate-Palmolive Europe SARL og Colgate-Palmolive Company, einu nafni Colgate Palmolive Group (Bandaríkin), öðlast með hluta-fjár- og eignakaupum að fullu yfirráð, í skilningi staflíðar b) í 1. mgr. 3. gr. samrunareglugerðar EB, í fyrirtækinu Sanex („Sanex“), sem tilheyrir Unilever.
2. Starfsemi hlutaðeigandi fyrirtækja er sem hér segir:
 - Colgate Palmolive: starfar um heim allan á sviði neytendavöru og kjarnastarfsemi þess tengist munnhirðu, líkamshirðu, vörum til húshalds og gæludýrafóðri
 - Sanex: starfar á sviði líkamshirðu
3. Frumathugun framkvæmdastjórnarinnar hefur leitt í ljós að samfylkingin, sem tilkynnt hefur verið, geti fallið undir gildissvið samrunareglugerðar EB. Fyrirvari er þó um endanlega ákvörðun.
4. Hagsmunaaðilar eru hvattir til að senda framkvæmdastjórninni athugasemdir sem þeir kunna að hafa fram að færa um hina fyrirhuguðu samfylkingu.

Athugasemdir verða að berast framkvæmdastjórninni innan tíu daga frá því að tilkynning þessi birtist í Stjtið. ESB (C 142, 13. maí 2011). Þær má senda með símbréfi (faxnr. +32 (0)22 96 43 01), með rafpósti á netfangið COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu eða í pósti, með tilvísuninni COMP/M.6221 – Colgate Palmolive/Sanex Business, á eftirfarandi pósthfang:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Brussels

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 24, 29.1.2004, bls. 1 („samrunareglugerð EB“).

Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja
(mál COMP/M.6242 – Lactalis/Parmalat)

2011/EES/27/12

1. Framkvæmdastjórninni barst 4. maí 2011 tilkynning samkvæmt 4. gr. reglugerðar ráðsins (EB) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ um fyrirhugaða samfylkingu þar sem franska fyrirtækjasamsteypan Lactalis Group („Lactalis“), sem lýtur yfirráðum hins franska BSA S.A., öðlast með kaupum á 28,97% hlut og yfirtökutilboði, sem var tilkynnt 26. apríl 2011, að fullu yfirráð, í skilningi staflaðar b) í 1. mgr. 3. gr. samrunareglugerðar EB, í ítalska fyrirtækinu Parmalat S.p.A („Parmalat“).
2. Starfsemi hlutaðeigandi fyrirtækja er sem hér segir:
 - Lactalis: framleiðsla og markaðssetning á drykkjarmjólk, smjöri, ostum, ferskvörum, rjóma og iðnaðarmjólkurvörum (þurrmjólk, mysu, o.s.frv.)
 - Parmalat: framleiðsla og markaðssetning á mjólk, mjólkurvörum og ávaxtdrykkjum
3. Frumathugun framkvæmdastjórnarinnar hefur leitt í ljós að samfylkingin, sem tilkynnt hefur verið, geti fallið undir gildissvið samrunareglugerðar EB. Fyrirvari er þó um endanlega ákvörðun.
4. Hagsmunaaðilar eru hvattir til að senda framkvæmdastjórninni athugasemdir sem þeir kunna að hafa fram að færa um hina fyrirhuguðu samfylkingu.

Athugasemdir verða að berast framkvæmdastjórninni innan tíu daga frá því að tilkynning þessi birtist í Stjtið. ESB (C 142, 13. maí 2011). Þær má senda með símbréfi (faxnr. +32 (0)22 96 43 01), með rafpósti á netfangið COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu eða í pósti, með tilvísuninni COMP/M.6242 – Lactalis/Parmalat, á eftirfarandi pósthfang:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Brussels

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 24, 29.1.2004, bls. 1 („samrunareglugerð EB“).

Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja**2011/EES/27/13****(mál COMP/M.6246 – OJSC Novolipetsk Steel/Steel Invest & Finance)****Mál sem kann að verða tekið fyrir samkvæmt einfaldaðri málsmeðferð**

1. Framkvæmdastjórninni barst 28. apríl 2011 tilkynning samkvæmt 4. gr. reglugerðar ráðsins (EB) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ um fyrirhugaða samfylkingu þar sem rússneska fyrirtækið OJSC Novolipetsk Steel („NLMK“) öðlast með hlutafjárkaupum að fullu yfirráð, í skilningi staflaðar b) í 1. mgr. 3. gr. samrunareglugerðar EB, í lúxemborgska fyrirtækinu Steel Invest & Finance (Luxembourg) S.A. („SIF“). SIF lýtur nú sameiginlegum, óbeinum yfirráðum NLMK og Duferco Participations Holding Limited („Duferco“). Um leið og gengið er frá viðskiptunum (eða skömmu síðar), mun SIF-samsteypan selja tiltekin fyrirtæki sem SIF ræður nú beint eða óbeint yfir og verða þau færð til Duferco. Fyrirtækin sem verða seld eru: Carsid S.A., og eftirtalдар eignir og starfsemi Duferco La Louvière S.A. og dótturfélaga þess: rafbogaofn og stálstangavals í verksmiðju fyrirtækisins í La Louvière í Belgíu og virðrattarvinnsla í verksmiðju fyrirtækisins í Tildonk í Belgíu.
2. Starfsemi hlutaðeigandi fyrirtækja er sem hér segir:
 - NLMK: hálfunnar og fullunnar flatar framleiðsluvörur úr stáli, hálfunnar og fullunnar langar framleiðsluvörur úr stáli og rafstálsvörur
 - SIF: hálfunnar og fullunnar flatar framleiðsluvörur úr stáli
3. Frumathugun framkvæmdastjórnarinnar hefur leitt í ljós að samfylkingin, sem tilkynnt hefur verið, geti fallið undir gildissvið samrunareglugerðar EB. Fyrirvari er þó um endanlega ákvörðun. Hafa ber í huga að þetta mál kann að verða tekið fyrir samkvæmt málsmeðferðinni sem kveðið er á um í tilkynningu framkvæmdastjórnarinnar um einfaldaða málsmeðferð við meðhöndlun tiltekinna samfylkinga samkvæmt samrunareglugerð EB ⁽²⁾.
4. Hagsmunaaðilar eru hvattir til að senda framkvæmdastjórninni athugasemdir sem þeir kunna að hafa fram að færa um hina fyrirhuguðu samfylkingu.

Athugasemdir verða að berast framkvæmdastjórninni innan tíu daga frá því að tilkynning þessi birtist í Stjtið. ESB (C 138, 7. maí 2011). Þær má senda með símbréfi (faxnr. +32 (0)22 96 43 01), með rafpósti á netfangið COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu eða í pósti, með tilvísuninni COMP/M.6246 – OJSC Novolipetsk Steel/Steel Invest & Finance, á eftirfarandi pósthfang:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Brussels

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 24, 29.1.2004, bls. 1 („samrunareglugerð EB“).

⁽²⁾ Stjtið. ESB C 56, 5.3.2005, bls. 32 („tilkynning um einfaldaða málsmeðferð“).

**Orðsending framkvæmdastjórnarinnar samkvæmt 4. mgr. 16. gr. reglugerðar 2011/EES/27/14
Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1008/2008 um sameiginlegar reglur um flugrekstur
í bandalaginu**

Almannaþjónustukvaðir í tengslum við áætlunarflug

Aðildarríki	Írland
Flugleiðir	Kerry – Dublin Donegal – Dublin
Gildistökudagur hinna endurskoðuðu almannaðjónustukvaða	1.10.2011
Textinn er afhentur endurgjaldslaust, ásamt hvers kyns viðkomandi upplýsingum og/eða skjölum sem varða almannaðjónustukvaðirnar, eftir beiðni sem senda ber:	Department of Transport, Tourism and Sport 44 Kildare Street Dublin 2 IRELAND Airports Division Sími: +353 16041299 / 16041009 Bréfasími: +353 16041681 Netfang: Airportsdivision@dtas.ie

Orðsending framkvæmdastjórnarinnar samkvæmt 17. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1008/2008 um sameiginlegar reglur um flugrekstur í bandalaginu

2011/EES/27/15

Auglýsing um útboð á áætlunarflugi í samræmi við almannaðjónustukvaðir

Aðildarríki	Írland
Flugleiðir	Kerry – Dublin Donegal – Dublin
Samningstími	1.10.2011 til 30.9.2014
Texti útboðsauglýsingarinnar og/eða skjöl sem varða útboðið og almannaðjónustukvaðirnar, er afhentur endurgjaldslaust eftir beiðni sem senda ber:	Department of Transport, Tourism and Sport 44 Kildare Street Dublin 2 IRELAND Airports Division Sími: +353 16041299 / 16041009 Bréfasími: +353 16041681 Netfang: Airportsdivision@dtas.ie

Evrópumiðstöð fyrir þróun starfsmenntunar (CEDEFOP)**2011/EES/27/16****Opin auglýsing eftir tillögum – GP/RPA/ReferNet-FPA/001/11****ReferNet – Evrópskt net Cedefop á sviði starfsmenntunar og starfsþjálfunar****1. Markmið og lýsing**

Evrópumiðstöð fyrir þróun starfsmenntunar (Cedefop) er stofnun á vegum Evrópusambandsins (ESB), sem var sett á laggirnar 1975 og hefur haft aðsetur í Grikklandi frá árinu 1995. Miðstöðin nýtur viðurkenningar fyrir sérfræðipækkingu og fyrir að vera leiðandi upplýsingaveita á sviði starfsmenntunar og starfsþjálfunar, svo og færni og hæfni, og verkefni hennar er að styðja evrópska stefnumótun á sviði starfsmenntunar og starfsþjálfunar og stuðla að framkvæmd hennar.

ReferNet er evrópskt net Cedefop á sviði starfsmenntunar og starfsþjálfunar. ReferNet gegnir því hlutverki að styðja Cedefop með skýrslugjöf um innlend kerfi á sviði starfsmenntunar og starfsþjálfunar og um mótun stefnu og með því að auka þekkingu á starfsmenntun og starfsþjálfun og því sem Cedefop gerir. Innan vébanda ReferNet eru 29 landsnefndir frá aðildarríkjum Evrópusambandsins, Íslandi og Noregi. Aðild að landsnefndum ReferNet eiga lykilstofnanir sem koma að starfsmenntun og starfsþjálfun í viðkomandi landi.

Markmiðið með auglýsingu þessari er að koma á fót evrópsku neti á sviði starfsmenntunar og starfsþjálfunar – ReferNet – og á grundvelli hennar verður einn umsækjandi frá hverju hlutgengu ríki (aðildarríkjum ESB, Íslandi og Noregi) valinn og mun Cedefop gera við hann fjögurra ára samstarfssamning. Að því loknu verður gerður sérstakur styrksamningur við þá umsækjendur, sem verða fyrir valinu, vegna vinnuáætlunar sem verður unnið eftir á árinu 2012.

Samstarfssamningum er hrint í framkvæmd fyrir tilstilli sérstakra styrksamninga. Umsækjendur verða því ekki aðeins að leggja fram tillögu að fjögurra ára rammasamstarfi (sem leiðir til þess, ef umsækjandi verður fyrir valinu, að skrifað verður undir samstarfssamning fyrir tímabilið 2012 til 2015), heldur einnig styrkumsókn fyrir aðgerðir á árinu 2012 (sem getur leitt til undirritunar sérstaks styrksamnings fyrir 2012). Umsækjandi verður að sýna fram á að hann hafi burði til framkvæma allar fyrirhugaðar aðgerðir á fjögurra ára tímabilinu og tryggja fullnægjandi samfjármögnun vegna framkvæmdar vinnuáætlunarinnar.

2. Fjárveiting og lengd verkefna

Áætluð fjárveiting á fjögurra ára gildistíma samstarfssamninganna er EUR 4 000 000 og ræðst af árlegum ákvörðunum fjárveitingavaldsins.

Heildarfjárveiting fyrir árlega vinnuáætlun 2012 (starfstími verkefnisins: 12 mánuðir) er EUR 955 000 fyrir 27 aðildarríki, Ísland og Noreg.

Styrkurinn er mishár eftir íbúafjölda landsins og hann er veittur til að framkvæma árlega vinnuáætlun. Heildarfjárveitingunni fyrir vinnuáætlunina 2012 verður skipt milli þriggja ríkjahópa í samræmi við íbúafjölda:

- Ríkjahópur 1: Kýpur, Eistland, Lettland, Litháen, Lúxemborg, Malta, Slóvenía og Ísland. Hámarksstyrkfjárhæð: EUR 23 615.
- Ríkjahópur 2: Austurríki, Belgía, Búlgaría, Danmörk, Finnland, Grikkland, Holland, Írland, Portúgal, Rúmenía, Slóvakía, Svíþjóð, Tékkland, Ungverjaland og Noregur. Hámarksstyrkfjárhæð: EUR 33 625.
- Ríkjahópur 3: Bretland, Frakkland, Ítalía, Pólland, Spánn og Þýskaland. Hámarksstyrkfjárhæð: EUR 43 620.

Sambandsstyrknum er ætlað að mæta að nokkru kostnaði styrkþega (og/eða samstyrkþega) og á móti honum verður að koma eigið framlag styrkþega og/eða framlög sveitarfélags, héraðs, ríkis og/eða einkaaðila. Heildarframlag sambandsins má ekki vera umfram 70% af styrkhæfum kostnaði.

Cedefop áskilur sér rétt til að úthluta ekki öllu því fé sem er tiltækt.

3. Hlutgengisskilyrði

Umsækjendur verða að uppfylla eftirfarandi kröfur til að teljast hlutgengir:

- a) umsækjandi verður að vera opinber eða einkarekin stofnun og hafa bæði lögformlega skilgreinda stöðu og stöðu lögaðila (einstaklingar eru ekki hlutgengir).
- b) umsækjandi verður að hafa staðfestu í einu eftirtalinna ríkja:
 - 27 aðildarríkjum ESB (Austurríki, Belgía, Bretland, Búlgaría, Danmörk, Eistland, Finnland, Frakkland, Grikkland, Holland, Írland, Ítalía, Kýpur, Lettland, Litháen, Lúxemborg, Malta, Pólland, Portúgal, Rúmenía, Slóvakía, Slóvenía, Spánn, Svíþjóð, Tékkland, Ungverjaland og Þýskaland),
 - samstarfsríkjum (Íslandi og Noregi).

4. Umsóknarfrestur

Senda ber umsóknir um samstarfssamning og vinnuáætlun 2012 eigi síðar en 8. júlí 2011.

Vinnuáætlunin 2012, að lokinni gerð sérstaks styrksamnings 2012, hefst í janúar 2012 og stendur yfir í 12 mánuði.

5. Nánari upplýsingar

Heildartexta auglýsingarinnar, umsóknareyðublað og tilheyrandi viðauka er að finna á vefsetri Cedefop á eftirfarandi slóð frá og með 15. maí 2011:

<http://www.cedefop.europa.eu/EN/working-with-us/public-procurements/calls-for-proposals.aspx>

Umsóknir skulu fullnægja öllum skilyrðum sem sett eru í heildartexta auglýsingarinnar og ber að skila þeim á til þess gerðu eyðublaði.

Við mat tillagna verður tekið mið af grundvallarreglum um gagnsæi og jafna málsmeðferð.

Allar hlutgengar umsóknir verða metnar af sérfræðinganefnd sem tekur mið af hlutgengi, útilokun, vali og viðmiðum við úthlutun sem sett eru í heildartexta auglýsingarinnar.